

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 51 nummer 2
28 oktober 2024
driewekelijks blad
erkeningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

 bpost
PB-PP | B-02817
BELGIE(N) - BELGIQUE

Amerika diep verdeeld

Ook hoger onderwijs lijdt
onder polarisatie

In deze editie

'Het gaat Trump niet om controle, maar om controverse'

- 7 Interview Vlaamse studente in de VS
- 8 Grafrede voor mijn modeltraject
- 9 KU Leuven reikt erepenning uit aan 11.11.11-directeur
- 12 Vlaamse universiteiten gebuigd voor onderwijs

KU Leuven nog nooit zo bekommerd om vluchtelingen

cartoon: Gilles Dekelver

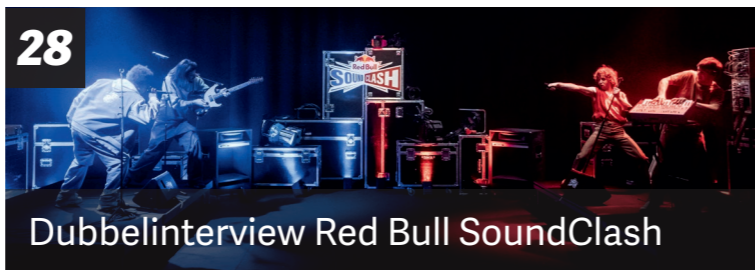

De professor die burgemeester wordt

Je moet niet bang zijn van de Vlaamse identiteit'

- 20 Beeldpagina
- 22 Het Punt van de Prof: Sofie Vranken
- 23 Op bezoek bij het LUK
- 24 Academische censuur in Hongkong
- 25 Jouw rechten versus die van je kotbaas
- 26 Met enkel kennis doe je niet aan politiek
- 27 Interview *Julie Zwijgt*
- 36 KU Leuven
- 38 Sjarels Crypto
- 39 Colofon

Dubbelinterview Red Bull SoundClash

'Tijdens de opnames van Dag Sinterklaas begon ik te geloven dat de Sint echt bestaat'

EDITORIAAL PRESIDENTSVERKIEZINGEN VS

Het spook van de polarisatie waart ook rond in België

Dinsdag 5 november zijn het presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten van Amerika. Er ligt een belangrijke les voor de Belgische politiek in verscholen: de gevaarlijke polarisatie die deze verkiezingen kenmerkt, moet hier tegen elke prijs vermeden worden.

De Verenigde Staten van Amerika – de oudste moderne republiek en door velen beschouwd als dé grondlegger van de liberale democratie zoals we die vandaag kennen – gaan dinsdag 5 november naar de stembussen. De verkiezingen zijn de belangrijkste in decennia, met implicaties voor heel de wereld. Die clichés zijn echter niet waar het schoentje knelt, het probleem zit hem in de manier van politiek voeren.

De laatste jaren is er een gepolariseerd klimaat gecultiveerd met twee duidelijk onderscheiden kampen: Republikeinen en Democraten. Geen enkel thema ontsnapt aan het consensusvernietigende discours van de Amerikaanse politiek; er blijft maar één keuze over: voor of tegen. Neem je geen of een

genueanceerder standpunt in, dan behoort je automatisch tot het andere kamp.

Een samenleving die verdeeld wordt in twee kampen is een zwakke samenleving. Politiek gaat onvermijdelijk om macht. Wanneer één kamp die macht verwerft en tegelijkertijd leeft in angst voor het andere kamp, bestaat het gevaar dat deze macht aangegrepen wordt om diegenen zonder macht te onderdrukken. Dat maakt de polarisatie op zijn beurt onherroepelijk sterker.

Traditionele partijen vergeten de essentie: het spook van de polarisatie zou angst moeten opwekken

Een gezonde democratie is een strijd tussen tegenstanders die elkaars legitimiteit erkennen en respecteren. De rol van onderwijsinstellingen zoals de KU Leuven, die open debat modereren en faciliteren, is daarbij aanzienlijk. De democratie in Amerika is steeds meer een strijd op leven en dood, soms letterlijk. Politieke tegenstanders worden vernederd of zouden opgesloten moeten worden, scholen worden het slagveld van een politiek conflict.

Over de Belgische politiek wordt vaak gezegd dat ze te traag, log en omslachtig is.

Jesse Bruggemans is redacteur Internationaal. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

Politici zouden allemaal postjesspakkers en zakkenvullers zijn. Toch is het Belgische systeem, uniek in vele opzichten, zo slecht nog niet. Een breed spectrum aan partijen vertegenwoordigt een breed spectrum aan meningen en wanneer er een regering gevormd wordt, gebeurt dat met de partijen die een meerderheid van de stemmen vertegenwoordigen.

Dat het in België lang kan duren om tot een politieke consensus te komen heeft te maken met onze unieke federale structuur en verscheidenheid aan meningen. Ook al botst het soms – het móét soms botsen – hebben we een stabiele samenleving die net aan die verscheidenheid te danken is. In tegenstelling tot de Amerikaanse, die als een wip naar de ene of andere kant kan overslaan.

Het is de verantwoordelijkheid van onze politici om dat brede spectrum te koesteren als ons kostbaarste nationale bezit. Ook hier trekken extremen aan weerszijden van het politieke toneel stemmen naar zich toe met een polariserend en populistisch discours. 'Traditionele' partijen kiezen een kant – voor of tegen – uit angst om stemmen te verliezen. Maar daarbij vergeten ze de essentie. Het is het spook van de polarisatie dat angst zou moeten opwekken, geen koele electorale berekeningen.

Onderwijs in de Amerikaanse verkiezingen: 'Het gaat Trump niet om controle, maar om controversie'

Donald Trump en Kamala Harris strijden om het presidentschap in de Verenigde Staten, en onderwijs is deel van de inzet. Waar Trump grotendeels zeker is van een trouw electoraat, moet Harris op haar woorden letten om geen kiezers af te schrikken.

tekst **Andreas Vandingenen**
Jesse Bruggemans
beeld **Sabine Mosman**

De strijdpunten voor de aankomende Amerikaanse presidentsverkiezingen tekenen zich intussen haarscherp af. Onderwijs staat niet bovenaan op de agenda, maar wordt wel meegetrokken in de malaise van de polariserende Amerikaanse politiek. Zowel Donald Trump als Kamala Harris kunnen nog steeds het ambt binnenhalen. Het is dus nog steeds onduidelijk wie het land de komende vier jaar zal besturen.

'Amerikaanse studenten deporteren is helemaal van de pot gerukt'

— Bart Kerremans, professor Amerikaanse Politiek

Jaren geleden zag Trump al in dat controverse de aandacht trekt bij zijn Republikeins doelpubliek. Hij schuwt geen enkele kans om die op te zoeken. Harris daarentegen moet zich vaak van die aanpak distantiëren om haar eigen kiespubliek tevreden te stellen. 'Ze moet op een aantal vlakken echt op een slappe koord dansen, waar Trump die verplichting niet voelt,' zegt Bart Kerremans, professor Amerikaanse politiek aan de KU Leuven.

Radicaal pro-Israël

Tijdens de voorbije campagneperiode stonden de conflicten in het Midden-Oosten centraal op universiteitscampussen. De Amerikaanse steun aan Israël werd daarom al snel na de aanval van Hamas op 7 oktober en de start van de Gaza-oorlog een belangrijk verkiezingsthema.

Trump, die radicaal pro-Israël is, sprak zich vanaf dag één fel uit tegen de bezettingen op de verschillende campussen. Zo schreef hij in november 2023 op sociale me-

dia dat 'Amerikanen geschokt zijn door de protesten aan instellingen die ooit gerespecteerd werden, protesten die de wilden en jihadi's (*sic*) die Israël aanvielen steunen.'

In *Agenda47*, het handvest van Trump waarin hij zijn beleidslijnen uiteen legt, staat te lezen dat 'Pro-Hamas radicalen gedeporteerd moeten worden en de campussen opnieuw patriottisch en veilig moeten worden.' Kerremans relativeert: 'Wanneer buitenlandse studenten illegale zaken doen tijdens een protest, kan dat misschien een reden zijn voor een uitzetting. Amerikaanse studenten deporteren is helemaal van de pot gerukt.'

Evenwichtsoefening

Voor Harris is het conflict in het Midden-Oosten een gevaarlijk thema. De spagaat tussen het steunen van een belangrijke bondgenoot - Israël, en het belang van mensenrechten, verdeelt het electoraat van de Democratische partij. 'Harris moet een evenwicht zoeken om de gematigde Joodse Amerikanen niet van haar te vervreemden, maar tegelijkertijd de Arabische Amerikanen niet van haar weg te duwen', waarschuwt Kerremans. 'Beide groepen zijn belangrijk in een aantal cruciale staten.'

'Wij willen aanvalswapens verbieden, zij willen boeken verbieden'

— Kamala Harris op de American Federation of Teachers' 88th National Convention in Houston, Texas

'Ook de opkomst bij jonge mensen is een *issue*', gaat Kerremans verder. 'Ze zijn moeilijker naar de stembus te krijgen en doen vooral aan politieke participatie via protest

en manifestaties.' Harris heeft de studenten wel nodig, zo'n vijf procent van de Amerikaanse bevolking is student in het hoger onderwijs.

'Trump kan het Department of Education gebruiken om de controle op te schroeven'

— Bart Kerremans, professor Amerikaanse Politiek

Harris' evenwichtsoefening houdt tot nu toe in dat ze de lijn van Biden volgt. Ze is immers nog steeds vicepresident in zijn kabinet. Oproepen tot een staakt-het-vuren en druk op Israël gaan gepaard met wapenleveringen en steun in de vorm van inlichtingen. Uit de verkiezingsresultaten zal blijken of Harris daarmee haar kiesgroepen tevreden stelt, of ze juist van zich vervreemd.

USA versus woke

'We want to ban assault weapons, and they want to ban books', riep Harris uit op een conventie in Texas. Daarmee verwees ze naar het feit dat haar tegenhanger onderwijs over structureel racisme uit het curriculum wil halen, een onderwerp waar zij zelf veel belang aan hecht. Eerder in de Biden-legislatuur werden al federale acties op poten gezet om de herinnering aan het slavernijverleden van de Verenigde Staten te waarborgen in het klaslokaal.

Er ontstond ook controverse over het beschikbaar stellen van aparte toiletten voor transgenders op campussen. De voormalige senator van California sprak zich eerder al scherp uit tegen anti-LGBTQ+ wetgeving. Trump daarentegen dreigt federale financiering af te snijden van alle scholen die de

zogenaamde 'transgender insanity' aanhangen. Daarnaast wil hij verbieden dat scholen kunnen onderwijzen dat kinderen zich 'in een verkeerd lichaam gevangen kunnen voelen'.

'Het gaat Trump niet om controle. Het gaat hem om controverse. Thema's als dit, de *culture wars*, werken enorm mobiliserend onder Republikeinse kiezers', stelt Kerremans. Tijdens zijn ambtstermijn beperkte Trump bescherming voor het gebruik van gender-specifieke toiletten op openbare plaatsen. Hij stelt ook federale steun aan dokters die patiënten behandelen met *gender-affirming care* te willen beperken.

Department of Education

Tijdens zijn campagne betichtte Trump het *Department of Education* (Ministerie van Onderwijs, *red.*) meermaals van inmenging in het dagelijks leven van Amerikanen, en zette hij het weg als symbool voor de federale bemoeizucht. Reeds meerdere keren zei Trump dat hij het Ministerie zou opdoeken. Kerremans legt uit: 'Trump stelt dat het onderwijs volledig moet terechtkomen bij de staten en de schooldistricten, niet meer bij de zogenaamd linkse, indoctrinerende federale ambtenaren.'

'Dit kadert in de discussie tussen 'controle op staats- of federaal niveau' en 'controle

op lokaal niveau", legt Kerremans uit. De Verenigde Staten van Amerika is net als België een federale staat. Onderwijs is een bevoegdheid die verdeeld is over verschillende niveaus, wat het vaak ingewikkeld maakt om te onderscheiden wat een president precies wel of niet kan doen.

Al mag de invloed van een president niet onderschat worden. Die heeft immers een grote vinger in de pap te brokken als het aankomt op federale financieringsprogramma's en beleidsrichtlijnen. Een sterke president of *Secretary of Education* (vergelijkbaar met een minister voor Onderwijs, *red.*) kan enkel met zijn of haar retoriek al grote veranderingen in lokaal beleid afdwingen.

Er zijn zo'n 44 miljoen Amerikanen met een studieschuld

'Het kan voor Trump veel interessanter zijn om het ministerie niet uit te hollen of af te schaffen, maar juist te versterken. Hij kan het dan gebruiken als instrument om de controle op te schroeven' analyseert Kerremans. 'Betsy De Vos, de *Secretary of Education* onder Trumps vorige ambtstermijn, was het prototype van een sterke figuur die ook zijn agenda volgde.'

Private versus Public

Vechten tegen zelfverklaarde indoctrinatie doet Trump met zijn retoriek op het lokale niveau. 'Als mensen wantrouwen hebben ten aanzien van publieke scholen, is het niet moeilijk om alternatieve onderwijscircuits te voorzien, zoals *homeschooling*', beaamt Kerremans.

In het hoger onderwijs is de scheurmaker voornamelijk de inkomstenbron van hogere instellingen. Naast het aanpakken van grootschalige studieschulden heeft Harris ook een verleden in het bevechten van corrupte universiteiten. Trump vertegenwoordigt hierbij alle vormen van *private education*. Dit is niet verwonderlijk, stelt Kerremans: 'Trump heeft zijn eigen universiteit, en heeft in dat wereldje dus wel degelijk ook materiële belangen.'

Eén op vierenvertig

Via *Public Service Loan Forgiveness* (PSLF) is het mogelijk voor Amerikaanse burgers om een openstaande studieschuld kwijt te laten schelden, die kan oplopen tot tienduizenden dollars. Dat programma is echter onderhevig aan een hele resem voorwaarden - zo moeten mensen werkzaam zijn bij een in aanmerking komende werkgever - waardoor velen uit de

boot vallen. PSLF vormt zo een makkelijke prooi voor Trump, die de gevoelens van oneerlijkheid perfect weet te capteren.

Loan forgiveness is een van de stokpaardjes van de Biden-administratie, en een thema waarmee Harris zich als vicepresident graag mee vereenzelvigd. In een recent statement stelt Harris dat ze de afgelopen jaren samen met Biden één miljoen leerkrachten, verplegers, sociaal werkers en andere ambtenaren de studieschuld heeft kwijtgescholden. Er zijn zo'n 44 miljoen Amerikanen met een studieschuld.

Duidelijk standpunt

Er is geen info over het kwijtschelden van studieschulden terug te vinden op Trumps website. Zijn standpunt is desalniettemin niet moeilijk te achterhalen. Trump heeft zich in het verleden meermaals positief uitgesproken over de beslissing van het Hoogerechtshof om een uitbreiding van PSLF tegen te houden. Meerdere Republikeins-geleide staten zijn verwickeld in rechtszaken tegen het bijstandsprogramma.

Wie er ook president wordt, de Verenigde Staten zullen na 5 november voor grote uitdagingen staan

Tijdens Trumps presidentschap herschreef Betsy De Vos de *Borrower Defense to Repayment*. Dat programma had tot dan toe de functie om geldsommen kwijt te schelden die geleend waren op basis van frauduleuze, illegale of misleidende handelingen van scholen. Na de herschrijving konden studenten nog maar drie procent van hun lening laten kwijtschelden. Biden draaide dat beleid terug in 2021.

Koffiedik kijken

Het wordt afwachten in welk land de Amerikanen op 6 november wakker worden. Door het karakter van het Amerikaanse kiesstelsel valt onmogelijk met zekerheid te voorspellen wie de verkiezingen zal winnen. 'Naar nationale peilingen moet je daarvoor niet kijken, die doen er niet toe', aldus Keremans.

Wat met zekerheid gezegd kan worden is dat deze verkiezingen en de bijhorende retoriek diepe wonden hebben geslagen in de Amerikaanse samenleving, en dat de tegenstellingen – al dan niet geconstrueerd voor politiek gewin – moeilijk te overbruggen zijn. Dat een thema als onderwijs als wapen in deze strijd wordt gebruikt, getuigt van de ernst van de zaak. Wie er ook president wordt, de Verenigde Staten zullen na 5 november voor grote uitdagingen staan. ☞

INTERVIEW PRESIDENTSVERKIEZINGEN VS

'Proffen lijken hun best te doen om politieke discussies buiten de klas te houden'

De Amerikaanse presidentsverkiezingen beroeren ook Manon Hofströssler, een Vlaamse student in New York. 'Persoonlijk ga ik niet snel met andere studenten over de verkiezingen beginnen, omdat het toch wel een geladen onderwerp is.'

tekst **Antonie Schoofs**

Nu het drukke verkiezingsjaar in België op zijn einde loopt, staat de volgende belangrijke politieke strijd voor de deur: de Amerikaanse stembusgang maakt zijn opwachting. Als Europeanen kijken we vanop afstand toe, maar hoe ervaart een Vlaamse student in de Verenigde Staten de *clash* tussen ex-president Donald Trump en huidig vicepresident Kamala Harris? Manon Hofströssler, een Vlaamse student die aan de New York University een extra master in de rechten volgt, doet haar verhaal: 'Het kan nog altijd beide kanten uit.'

Krijg je veel mee van de verkiezingen in het straatbeeld?

Manon Hofströssler: 'Wat mij het meest opvalt, is de oproep om te gaan stemmen. Enkele weken geleden werd er een straat afgesloten in de buurt van de universiteit. Het stond er vol met kraampjes waar mensen de bewoners opriepen om te gaan stemmen en hen hielpen om zich als stemmer te registreren.'

'Dit soort acties zie je hier wel vaker. Deze week zag ik iemand op straat mensen aanspreken om te vragen of ze zich al geregistreerd hadden als kiezer. Je merkt echt wie politiek bewust is en ook anderen wil overtuigen om te gaan stemmen.'

En op de campus?

'Ik zit in een gemeenschap met veel internationale studenten. De verkiezingen worden daarom niet heel vaak besproken, maar het onderwerp is zeker aanwezig. De universiteit stuurt ons ook e-mails over de verkiezingen en soms zelfs over de kandidaten zelf.'

'Als ik met medestudenten over de verkiezingen praat, is dat vaak na een grotere gebeurtenis in de campagne, zoals een debat. De studenten spreken dan samen af om het debat te bekijken en de volgende dag wordt dat uitbundig besproken. Persoonlijk zal ik niet snel met andere studenten over de verkiezingen beginnen, omdat het toch wel een geladen onderwerp is.'

De universiteit stuurt zelf e-mails rond over de verkiezingen?

'Dat klopt, de universiteit roept zijn binnenlandse studenten op om te gaan stemmen. In die e-mails staat dan bijvoorbeeld informatie over de registratie, maar altijd in neutrale termen. Op de dag van de verkiezingen zelf hebben we ook geen lessen, om studenten volop de kans te geven te gaan stemmen. De universiteit speelt dus wel in op de verkiezingen.'

Hebben de professoren het soms over de verkiezingen in hun lessen?

'Ik denk dat het een soort van ongeschreven regel is dat de professoren niet te veel over politiek praten. Zelfs bij politiek geladen onderwerpen is dat zo. Ik had in de eerste weken lessen over reproductieve rechten - een belangrijk thema tijdens deze verkiezingen. Ik verwachtte dat het politieke aspect ook wel naar voren zou komen, maar dat bleef heel beperkt. De profs lijken hun best te doen om die politieke discussies buiten het klaslokaal te houden.'

Hoe groot is de rol van de media in het verkiezingsverhaal?

'Dat hangt vooral af van welke media je consumeert. Ik kijk zelf bijvoorbeeld niet vaak naar Fox News of andere mediakanalen waar Trump meer aandacht krijgt. In de media die ik lees, heerst een gevoel van bezorgdheid om de herverkiezing van Trump. Die ondertoon is dus wel sterk afhankelijk van het type media dat je leest en kijkt.'

Wie denk jij dat zal winnen?

'Dat is een heel moeilijke vraag. Acht jaar geleden dacht ik dat Clinton zou winnen. Vier jaar geleden was ik pessimistischer en verwachtte ik dat Trump verkozen zou worden. Nu weet ik het dus niet goed, maar ik denk dat het een nek-aan-nekrace zal zijn.'

'Harris maakt wel kans, maar een groot deel van de bevolking is conservatief. Harris is een progressieve en gekleurde vrouw, dat zijn twee aspecten die moeilijk te verteren zijn voor sommige conservatieven. De vorige twee verkiezingen waren ook nipt, dus het valt moeilijk te voorspellen. Mijn gevoel zegt dat het Harris zal worden, maar dat kan mijn optimisme zijn dat spreekt. Het kan nog altijd beide kanten uit.' ☞

Grafrede voor mijn modeltraject

'Wat zeggen die studiepunten mij?', vraagt Mieke 'Mik' Schelstraete zich af in de grafrede van hun modeltraject. 'Niets over de dingen die ik geleerd heb.'

tekst **Mieke 'Mik' Schelstraete**
beeld **Lynn Peigneur**

Het voelt vreemd om een grafrede van mijn modeltraject te schrijven terwijl ik haar al na amper een jaar studeren ten grave heb moeten dragen. Maar ik ben ouder en wijzer nu, en een verkorte educatieve master volgen doet iets met een mens. Ik voel de nood om te biechten: ik heb haar tweemaal verraden, mijn modeltraject. Tot tweemaal toe heb ik mijn voeten geveegd aan respectievelijk het gebod 'gij zult geen vakken meenemen' en het gebod 'gij zult geen eenjarige master spreiden over twee jaar'. Vergeef me.

Maar wat heb ik in die zes-jaar-die-er-vier-had-kunnen-zijn geleerd? Het grootste geheim van het hoger onderwijs: het modeltraject stinkt. En laat niemand je iets wijsmaken: boeiende mensen doen er langer over, of stoppen eerder.

Het spijt me, modeltraject

Toen ik zeventien was, dacht ik dat ik vier jaar later zou afstuderen, zoals van me werd gevraagd door verschillende instanties met de nodige autoriteit: ouders, overheid en onderwijs. Nu ben ik drieëntwintig jaar oud en studeer ik nog steeds. Mijn vierentwintigste verjaardag zal in een examenperiode vallen. Als je naar de cijfers kijkt – zowel de verloren jaren als de verloren studiepunten – heb ik het niet fantastisch gedaan. De meetbare factoren wijzen erop: ik heb fouten gemaakt. En toch! Was het het niet allemaal waard?

Want mijn excuses, allerliefste modeltraject, over de doden spreekt men geen kwaad, maar wat had je verwacht? Dat ik zou rouwen toen ik te horen kreeg dat ik die herexamens voor een richting die ik stop had gezet toch maar beter zou afleggen, voor mijn studiepunten?

Wat zeggen die punten mij? Niets over de dingen die ik geleerd heb. Niets over de dingen die ik ervaren heb. Lange tijd ervaarde ik de overgang van jaar tot jaar als een hergeboorte, omdat ik telkens iets nieuws leerde,

iets dat me veranderde als mens, dat ervoor zorgde dat ik nooit meer op dezelfde manier zou kunnen leven. En dat is kennis. Maar studiepunten? Wat zijn studiepunten?

Tot slot

Je vraagt veel van de mensen, beste modeltraject. Betrouwbaarheid vooral, verantwoordelijkheid en consistentie. Net zoals de heersende opinie trouwens. We moeten onze doelen het best op de efficiëntst mogelijke manier bereiken, we gedragen ons het best gemoedelijk en evenwichtig en we maken onze studies het best af zoals dat voor ons gepland werd, lang voordat we geboren waren.

De brave student verandert nooit van gedachten

Wie treuzelt, betaalt. Wie ziektes oploopt, wie nooit meer beter wordt, wie twijfelt of wispelturig is, wie niemand heeft om z'n huur mee te delen, wie er alleen voor staat, wie sterfgevallen heeft in de familie, wie waanzinnig wordt tijdens de intersemestriële lesvrije week en zichzelf net niet van kant maakt, zij betalen ervoor. En niemand die eraan denkt wat ze geleerd hebben, of dat te tellen valt in punten of jaren.

De brave student verandert namelijk nooit van gedachten, komt steeds naar de les en dient zijn taken op tijd in. Hij bevindt zich niet in benarde omstandigheden. Hij doet wat er van hem gevraagd wordt. Onze scholen zouden er het liefst van al vol mee moeten zitten: saaie mensen.

Rust maar in vrede, modeltraject. We zullen je niet missen. ☺

Gen Z aan zet

In 'Gen Z aan zet' wisselen verschillende gen Z'ers elkaar af voor een gastopinie over de leefwereld van hun generatie.

KU Leuven reikt erepenning uit aan 11.11.11-directeur

De Faculteit Sociale Wetenschappen van de KU Leuven reikt een erepenning uit aan 11.11.11-directeur Els Hertogen, voor haar inzet in onder andere de vluchtelingenproblematiek. 'Ze heeft de organisatie omgevormd tot een die veel breder georiënteerd is.'

tekst **Elias Fret**

Op 7 november reikt de faculteit Sociale Wetenschappen van de KU Leuven in het kader van zestig jaar Turkse en Marokkaanse migratie twee erepenningen uit: een aan Els Hertogen, directeur van 11.11.11, de Belgische ngo die zich inzet om internationale solidariteit te bevorderen.

De andere wordt uitgereikt aan drie 'brugbouwers' uit die gemeenschap. 'Ik voel me vereerd', reageert Hertogen. 'Maar ik was wel heel verrast toen ik de uitnodiging binnenkreeg.'

'Met een erepenning zetten we mensen in de kijker die we bewonderen, in velden die ons interesseren', zegt decaan Steven Eggermont. 'Thema's zoals ongelijkheid en discriminatie, waar Hertogen met 11.11.11 rond werkt, komen ook terug in elk van de vier disciplines aan onze faculteit.'

Na een oproep vanuit de Academische Raad besloot de faculteit in het kader van het zeshonderdjarig bestaan van de KU Leuven Els Hertogen in de kijker te zetten. 'Enige tijd terug was 11.11.11 een vrij klassieke organisatie', vertelt Eggermont.

'Maar onder impuls van onze alumna – ze studeerde af als master in de Politieke Wetenschappen – heeft 11.11.11 zich omgebogen tot een organisatie die veel breder kijkt, en ook de vluchtelingenproblematiek meeneemt in haar opdracht', aldus Eggermont. 'Zij als geen ander begrijpt dat de meeste wereldproblemen met elkaar verbonden zijn.'

Achter de schermen

'Je weet nooit of je werk – dat zich veelal achter de schermen afspeelt –, ook extern zal worden opgemerkt', zegt Els Hertogen, die

in het bijzijn van minister van Welzijn en Armoedebestrijding Caroline Gennez (Vooruit) gehuldigd zal worden.

'Als dan een instituut als de KU Leuven zegt: "We zien jullie impact", betekent dat heel veel', aldus Hertogen. 'De universiteit maakt hier ook een duidelijk statement mee: de boodschap van 11.11.11 is niet zomaar eender welke, van een of andere ngo uit een ivoren toren.'

Hertogen ziet in haar erepenning ook een schouderklopje van de universiteit, nu al naar buiten lekte dat in de basisnota voor de federale onderhandelaars van een Arizona-coalitie, het budget voor ontwikkelings-samenwerking zou worden gehalveerd. 'Als dat beleid wordt, geeft dat blijk van weinig solidariteit. Los van het morele aspect, zou het ook nog van kortzichtig beleid getuigen.'

☺

KU LEUVEN

Towards a PhD: info session

- Do you have a passion for research? Would you like to know more about possibilities to do a PhD at KU Leuven? Then join our PhD information session!
- All master students in Science, Engineering & Technology and Biomedical Sciences are welcome!

Mon. 2 December 2024 - 7.00 pm
Aula Rosalind Franklin, Quadrivium
Campus Arenberg, Celestijnenlaan 200H

med.kuleuven.be/yfay

REGISTRATION: <https://set.kuleuven.be/phd/infoavond.htm>
ORGANIZED BY: Doctoral School of Biomedical Sciences & Arenberg
Doctoral School

KU Leuven nog nooit zo bekommerd om vluchtelingen

De KU Leuven reikt een erepenning uit aan 11.11.11-directeur Els Hertogen voor haar inzet in de vluchtelingenproblematiek. Tijdens het pausbezoek aan Leuven werd daar ook al aandacht aan besteed. 'Sels is zo de eerste rector van de KU Leuven die zich uitsprekt over die thematiek.'

tekst **Simon Tibo**
Elias Fret
 beeld **Geert Vanden Wijngaert**

Bij de start van het academiejaar is er vanuit verschillende hoeken binnen de universiteit aandacht voor de vluchtelingenproblematiek. Niet alleen ontvangt 11.11.11-directeur Els Hertogen een erepenning voor haar engagement in zulke mondiale uitdagingen, ook het pausbezoek stond in het teken ervan.

'De KU Leuven wordt gedwongen om een moreel kompas te tonen. Alle universiteiten doen dat, dus kan ze niet achterblijven'

— Jo Tollebeek, professor universiteitsgeschiedenis (KU Leuven)

Bovendien maakte de KU Leuven eind september bekend dat ze samen met veertien andere universiteiten de handen in elkaar slaan om toegang tot hoger onderwijs voor vluchtelingen te verbeteren en uit te breiden.

Vorig academiejaar startte de universiteit al het EU-Passworld-project samen met Fedasil, UNHCR en Caritas International waarbij drie vluchteling-studenten een master-

opleiding volgden aan de KU Leuven. Ook dit jaar zullen drie vluchtelingen door dat project kunnen studeren aan de universiteit.

Moreel testament

Ook in zijn openingsrede had KU Leuven-rector Luc Sels dit jaar oog voor wie kwetsbaar is in onze maatschappij: 'Als christelijk geïnspireerde universiteit trekken we van leer tegen een al te individualistische samenleving waar mensen niet aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid voor wie kwetsbaar is.'

Twee jaar geleden stelde Sels het tijdens die openingsrede zelfs nog iets scherper. 'Vlucht en migratie polariseren het politieke spectrum in almaar meer Westerse landen. Weinigen staan erbij stil dat onze economie en arbeidsmarkt vruchten plukken van deze migratie. Het is het Zuiden dat het gelag betaalt, in de vorm van brain drain en verpaupering; de allerarmsten kunnen niet migreren', klonk het toen.

'Het valt op dat Luc Sels er zo hard op focust', zegt Knack-journalist Walter Pauli, die de universiteit al lang volgt. 'Het zou wel

eens kunnen dat dit zijn geestelijk testament is. Misschien speelt er bij de KU Leuven ook wel een soort *awareness*, een bewustzijn dat er meer dingen spelen dan de klassieke opdrachten van een universiteit.'

Ethisch appèl

De laatste jaren staat de vluchtelingenproblematiek – en meer algemeen migratie – steeds hoger op de universitaire agenda. De universiteit volgt daarmee de maatschappelijke tendensen. De aandacht voor migratie is in de brede samenleving de voorbije decennia stelselmatig gegroeid en sinds 2015 niet meer weg te denken uit het politieke en maatschappelijke debat.

Sels is wel de eerste rector van de KU Leuven die zich zo uitsprekt over het thema, ziet Pauli. 'De universiteit wil het signaal geven dat ze geen ivoren toren is, dat je niet aan academisch onderzoek kan doen, zonder minimaal engagement naar de wereld rondom.'

Een internationale universiteit als de KU Leuven moet een voortrekkersrol spelen in de vluchtelingenproblematiek, vindt ook

Lieven Boeve, voormalig decaan van de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen. 'Toen we een tiental jaren geleden de K in KU Leuven herdefinieerden, stond zorg voor de meest kwetsbaren daarbij centraal.'

'De universiteit stuurt op deze manier een ethisch appèl uit naar de samenleving', zegt moraalfilosoof Patrick Loobuyck (UAntwerpen). 'Ze wil ons waarschuwen om ons niet te makkelijk te laten meeslepen door populistische betogen.' De KU Leuven gaat daarmee in tegen het dominante maatschappelijke discours, dat eerder negatief is over migratie.

Ook de erepenning voor Hertogen past in zulk appèl, meent professor journalistiek en mediastudies Baldwin Van Gorp (KU Leuven), die doctorerde over framing bij vluchtelingen. '11.11.11 is een organisatie die vaak de wind van voren krijgt. Door Els Hertogen dan een onderscheiding te geven, maakt de universiteit een politiek statement en onderschrijft ze voor een deel de missie van die organisatie.'

Moreel kompas

Dat die aandacht voor vluchtelingen aan het begin van dit academiejaar zo hard voelbaar is, is niet toevallig. 'De zeshonderdste verjaardag van de KU Leuven geeft de universiteit de gelegenheid om zich nog eens te profileren', zegt Van Gorp. Die treedt de laat-

ste jaren dan ook steeds meer naar buiten en neemt zelf positie in in het maatschappelijke debat.

'Het thema vluchtelingen was tot recent nooit een zeer expliciet thema aan de KU Leuven', zegt professor universiteitsgeschiedenis Jo Tollebeek (KU Leuven). 'Nu staat het op de maatschappelijke agenda en onder druk van studenten en jonge onderzoekers neemt de universiteit die gevoeligheid over.'

Anderzijds vraagt ook de maatschappij van de universiteit meer betrokkenheid. 'Wetenschap moet vandaag ten dienste staan van de samenleving', zegt Boeve. 'Vanuit haar kennis enerzijds en het engagement van haar mensen anderzijds is het goed dat de universiteit zich uitsprekt over maatschappelijke thema's.'

Tegelijkertijd verzakelijkt de universiteit. Dat botst soms met de vraag om maatschappelijk engagement, zegt Tollebeek: 'De KU Leuven wordt gedwongen om een moreel kompas te tonen. Alle universiteiten doen dat, dus kan ze niet achterblijven.'

De vicekoning van België

Dat een universiteit zich ook maatschappelijk engageert is een evolutie die begon aan het einde van de jaren 80 van de vorige eeuw. 'Sinds het rectoraat van Roger Dillemans zie je meer aandacht voor de meest kwetsbaren

aan de KU Leuven', zegt Tollebeek. 'Die was tijdens zijn academische loopbaan zelf ook geëngageerd in het katholieke middenveld.'

De ontwikkeling hing samen met de evolutie die hetatholicisme onderging in die periode. 'Daarvoor kon de kerk rekenen op de macht van het getal', zegt oud-journalist Walter Zinzen. 'De aartsbisschop van Mechelen werd al lachend de vicekoning van België genoemd.' Onder impuls van de ontkerkelijking werd wat overbleef van de katholieke kerk in Vlaanderen meer sociaal voelend.

Ook Dillemans kwam uit het sociaal bewogen catholicisme dat toen ontstond. Hij was bovendien pas de tweede rector die de functie bekleedde als leek. Tot de splitsing van de Katholieke Universiteit Leuven na Leuven Vlaams was de 'rector magnificus' van de universiteit altijd een geestelijke.

Tot dan was het rectoraat vooral een verlengstuk van de Katholieke Kerk. 'Maatschappelijke betrokkenheid was er toen wel bij de studenten, maar veel minder vanuit de academische overheid', zegt Zinzen. Ook Pauli erkent dat: 'Toen de vluchtelingenproblematiek voor het eerst onder de aandacht kwam, stond de universiteit daar eerder onverschillig tegenover. Het waren veeleer de studenten die actief waren, onder professor-nen zijn er nooit zoveel initiatieven geweest.'

☞

Vlaamse universiteiten gebuisd voor onderwijs

KU Leuven stijgt twee plaatsen op de nieuwste Times Higher Education ranking en blijft zo de best geplaatste Belgische universiteit op die ranking. Het is de enige rangschikking die ook de onderwijskwaliteit meeneemt in de berekening, maar de manier waarop, stuit op kritiek.

tekst
beeld
Simon Tibo
Gaëlle Delandmeter

De KU Leuven klom in de recentste rangschikking van Times Higher Education van de 45e naar de 43e plaats. Ook de tweede Belgische instelling op de lijst – de UGent – steeg, van de 115e naar de 112e plaats. Opvallend, want over het algemeen doen Europese instellingen het steeds slechter op de ranglijst.

'Op het eerste gezicht lijkt de ranking heel transparant te zijn', zegt Pieter Ballon, vicerector onderzoeksbeleid van de VUB. 'Op een macroniveau heb je wel zicht op wat er getoetst wordt. Maar hoe de deelscores precies worden bepaald en gewogen, daar is geen duidelijkheid over.'

Times Higher Education meet verschillende domeinen, om zo tot een algemene score te komen. Op basis daarvan worden de universiteiten gerangschikt. Zo worden instellingen geëvalueerd op vlak van onderwijskwaliteit, onderzoeksomgeving en -kwaliteit, relatie met de bedrijfs wereld en hun focus op internationalisering.

Slechte studenten

Het valt op dat onderwijs daarbij steevast het domein is waar Belgische universiteiten het slechts op scoren in de Times Higher Education ranking. De KU Leuven is met een magere 59,5 zelfs de enige Belgische instelling die een voldoende behaalt voor dat onderdeel, al ligt die score nog ver van haar algemene resultaat van 77.

'Er is weinig onderzoek dat de veronderstelling ondersteunt dat grote aantallen studenten per docent nefast zouden zijn voor de leerresultaten'

— Dirk Van Damme, onderwijsexpert

Reden daarvoor is dat de *student-staff ratio* – het aantal studenten per docent – een belangrijke parameter is bij de berekening van de score voor onderwijskwaliteit. De re-

denering is dat het voordelig is om minder studenten per docent te hebben, omdat de leeromgeving dan persoonlijker ingericht kan worden. Vlaanderen is wat dat betreft een van de slechtste leerlingen van de klas onder de Europese landen die lid zijn van de OESO, een economisch samenwerkingsverband. 'We doen het veel slechter dan de landen waar we ons graag mee vergelijken', zegt onderwijsexpert Dirk Van Damme.

Zo zijn er in Vlaanderen gemiddeld negentien voltijdse studenten per voltijds lid van het onderwijzend academisch personeel, blijkt uit cijfers van de OESO uit 2018. Die verhouding groeide de laatste jaren nog verder scheef door de onderfinanciering van het hoger onderwijs. 'De hoge *student-staff ratio* zorgt voor een hoge werkdruk en overbelasting van de staf', zegt ook Van Damme. 'Toch is ze geen goede indicator voor de onderwijskwaliteit. Er is weinig onderzoek dat de veronderstelling ondersteunt dat grote aantallen studenten per docent nefast zou-

den zijn voor de leerresultaten.'

De gevolgen ervan zouden voor elke student verschillend zijn. Sommigen zijn gebaat bij werkvormen die beter werken in kleinere groepen, bij anderen is het dan weer andersom. 'Al is het wel zo dat voor studenten die wat meer ondersteuning nodig hebben, meer interactieve vormen in kleine klasgroepen beter zijn', zegt Van Damme.

Grote universiteiten bevoordeeld

De *student-staff ratio* wordt dus onnauwkeurig als proxy gebruikt om de onderwijskwaliteit te meten. 'Het is heel moeilijk om een goede indicator te vinden voor onderwijskwaliteit', zegt Van Damme. 'Ik heb enkele jaren geleden nog gepleit voor een soort PISA-test (*gestandaardiseerde testen over alle OESO-landen in het leerplichtonderwijs, red.*) voor hoger onderwijs, maar dat idee werd toen door de instellingen afgeschoten.'

'Indirect is reputatie wel een afgeleide van de kwaliteit van een instelling. Maar toch niet in die mate dat dat leidend kan zijn bij de eindafrekening'

— Pieter Ballon, vicerector onderzoeksbeleid (VUB)

Het is een terugkerend probleem van de rankings, waaronder Times Higher Education: om op alle domeinen een score toe te kennen moeten er voldoende kwalitatief goede data aanwezig zijn om de instellingen daarop te toetsen, en dat is vaak niet het geval. 'Er worden verschillende indicatoren samengenomen die vaagweg wel iets te maken

hebben met het domein dat getoetst wordt. Maar een eerstejaarsstudent statistiek zou gebuisd worden voor de manier waarop dat samen gegooid wordt tot een algemene score die zogenaamd objectief kwaliteit zou uitdrukken', zegt Ballon.

Bovendien ziet Ballon nog een ander probleem: 'Veel van de gemeten parameters bevorderen grotere universiteiten. Zo zal een universiteit met een hoge output aan academische artikelen in toonaangevende tijdschriften een hogere score halen op vlak van onderzoekskwaliteit. Het is logisch dat die productie hoger zal zijn bij een grote instelling. Toch normaliseert Times Higher Education niet naar het aantal onderzoekers.'

Ook de reputatie van een instelling weegt volgens Ballon te zwaar door bij de eindbeoordeling. Maar liefst 33 procent van de algemene score wordt erdoor bepaald. 'Indirect is reputatie wel een afgeleide van de kwaliteit van een instelling', zegt Ballon. 'Maar toch niet in die mate dat dat leidend kan zijn bij de eindafrekening. En opnieuw zullen grote instellingen natuurlijk bekender zijn dan kleine.'

Experimentele ranking

De VUB nam daarom de proef op de som en kwam met een eigen, experimentele ranking. 'We vertrekken daarbij van twee objectieve parameters voor onderzoeksoutput', zegt Ballon. Ze meet de positie van de universiteit in de CWTS Leiden Ranking, die kijkt naar het aantal publicaties en citaties van een instelling, en naar de toegekende beurzen binnen Horizon Europe en Horizon 2020, de twee onderzoeksprogramma's van de Europese Commissie.

In de 'ranking' van de VUB worden universiteiten gewogen binnen hun 'gewichtsklasse'. Zo worden ze vergeleken met instellingen

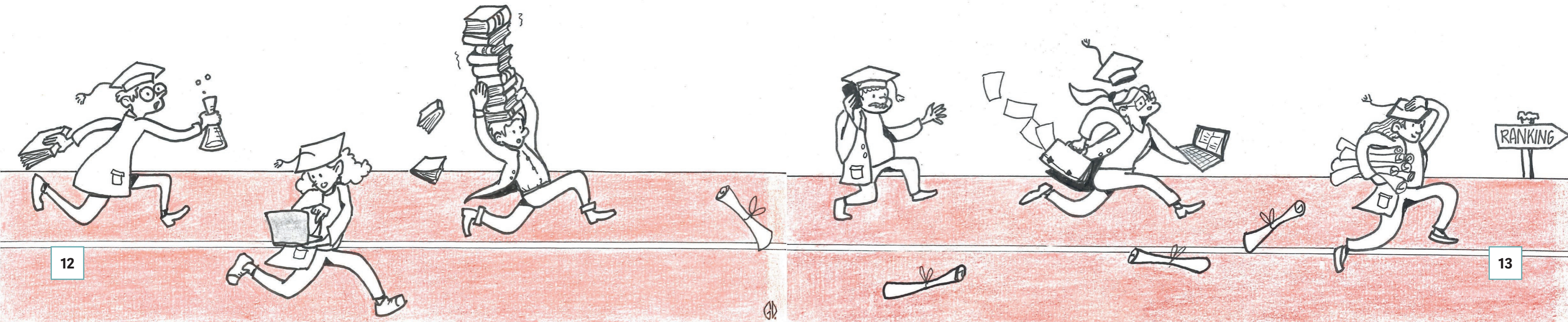
die tot 25 procent groter zijn wat studenten-aantallen en personeel betreft. 'Wanneer we dat doen zien we dat alle Vlaamse universiteiten binnen hun grootte zeer goed scoren', zegt Ballon.

De KU Leuven behaalt er de vijfde plaats binnen haar eigen gewichtsklasse wat publicaties betreft en zelfs de eerste en derde plaats voor de twee beursprogramma's van de Europese Commissie. De VUB zelf behaalt de veertiende plaats voor publicaties en de tweede en zesde plaats wat Europese beurzen betreft. Ook Gent blijft goed scoren: het is de tweede beste Belgische instelling met een vierde plaats voor publicaties en respectievelijk een vierde en zevende plaats voor Europese beurzen. 'We zien dat al onze universiteiten het daarin zeer goed doen. De kleinere doen het relatief gezien even goed als de grote universiteiten, en soms zelfs nog iets beter', zegt Ballon.

Bedrijfsgericht

De Belgische universiteiten scoren bovendien in de Times Higher Education ranking zeer goed op vlak van bedrijfsgerichtheid. De KU Leuven behaalt op dat vlak zelfs een perfecte 100-score. 'Dit resultaat weerspiegelt de sterke samenwerkingen van de universiteit met de industrie en haar leiderschap in kennisoverdracht en innovatie', liet de universiteit weten in een persbericht.

'Dat Belgische instellingen goed scoren op dat domein is logisch', zegt Ballon. 'Het beleid stimuleert erg veel toegepast onderzoek. Een goede vuistregel zou zijn dat voor elke euro die naar toegepast onderzoek gaat er ook een euro gaat naar fundamenteel onderzoek (*zonder een directe praktische toepassing, red.*). In de werkelijkheid zitten we daar echter ver van.' ☞

De professor die burgemeester wordt: 'Een enorme gok die goed uitdraaide'

Professor internationale politiek Jonathan Holslag (VUB) verraste zondag vriend en vijand toen hij met Durf uit het niets de grootste lijst werd in Tienen. De academicus kondigde zaterdag de nieuwe coalitie aan en wordt zo de nieuwe burgemeester.

tekst **Simon Tibo**
beeld **Sousanna Zacharian**
Jonathan Holslag

Veni, vidi, vici, zou zijn toekomstige Antwerpse evenknie zeggen. Professor internationale politiek Jonathan Holslag (VUB) heeft Tienen stormenderwijs veroverd. Amper anderhalf jaar na haar oprichting, wist zijn lijst Durf dertig procent van de stemmen naar zich toe te trekken tijdens de laatste lokale verkiezingen. 'Dit had ik in mijn stoutste dromen niet verwacht', reageerde Holslag zondagavond na het horen van de score. 'Wij hoopten op tien tot vijftien procent, maar dit is werkelijk onuitgegeven voor de Belgische gemeentepolitiek.'

Het leverde hem zelfs dubbel zoveel voorkeurstemmen op als de zittende burgemeester Katrien Partyka (cd&v). Voldoende voor Holslag om haar cd&v uit het bestuur te verdrijven en een coalitie te vormen met Tienen Anders en N-VA plus waardoor de professor de volgende burgemeester van de suikerstad wordt. 'Ik neem zes jaar politiek verlof aan de universiteit om voltijds voor de stad te werken. In het verleden zijn beloftes niet altijd nagekomen, wat nefast was voor het vertrouwen in de politiek', zegt Holslag.

De academicus profileerde zich als frisse wind na jaren van politiek wantrouwen in de stad. Slechts één op vijf Tienenaars heeft veel vertrouwen in het lokale bestuur, tegenover één op drie in het hele Vlaamse Gewest. Het verwijt naar het zittende college luidde er dat er te veel boven de hoofden van de mensen werd bestuurd. 'Holslag heeft die krachten van ontevredenheid gebundeld en optimaal weten aanboren', zegt de huidige Tiense schepen Eddy Poffé, die op de lijst stond voor N-VA plus. Hoe heeft de professor internationale politiek in een mum van tijd de sleutels van de stad in handen gekregen?

Macron op zolder

Het verhaal van Durf begon in de zomer van 2023 op de zolder van Holslag, die dan net iets meer dan een jaar in Tienen woonde. Verschillende betrokken inwoners klopten bij hem aan. Ze hadden het gevoel dat er meer zat in de suikerstad, maar hun ideeën vonden geen gehoor bij het zittende stadsbestuur.

'Ik overwoog al enige tijd om naar een andere stad te verhuizen', zegt Liesbeth Verboomen, die al van in het prille begin bij Durf betrokken was. 'Toen ik vernam dat Jonathan in Tienen kwam wonen, dacht ik meteen: "Nu zou er weleens iets kunnen veranderen in Tienen."' In een eerste kennismakingsgesprek dat een jaar later volgde, viel haar op hoe gedreven hij was om van de stad iets te maken. 'Ik kon mij helemaal vinden in zijn visie.'

'Hij is een man van vele talenten en als hij ergens voor gaat doet hij het doorgaans erg goed'

— Alexander Mattelaer, defensie-expert en collega-professor (VUB)

De zolder van Holslag bleek al snel te klein om alle enthousiastelingen in onder te brengen, waarna Durf de wijken in trok. De beweging – want zo noemt Holslag zijn lijst – wist zo aansluiting te vinden bij de burgers van Tienen. De snelheid en organisatie waarmee dat gebeurde, zette grote ogen. De lijsttrekker betrok daarvoor oud-generaal en vriend Philippe Boucké om wat militaire discipline

in de campagne te injecteren. 'Als je ziet wat hij op een jaar heeft gepresteerd, dan kan je daar alleen maar bewondering voor tonen', zegt Poffé, ook voormalig burgemeester, toen nog voor Open Vld.

'Hij doet een beetje denken aan de Franse president Emmanuel Macron, die ook uit het niets een enorme machtsbasis wist op te bouwen'

— Dave Sinardet, politicoloog en collega (VUB)

Holslag zat als outsider in de ideale positie om zich af te zetten tegen het zittende bestuur en verandering te bepleiten. 'Het huidige stadsbestuur zat vastgeroest in een oude politieke cultuur', zegt socioloog en Tienenaar Christophe Vanroelen (VUB) die zelf opkwam voor Tienen Anders bij de recentste gemeenteraadsverkiezingen. 'De macht van de consultants was er te groot en er werd niet geluisterd naar de mensen. Door een burgerbeweging uit de grond te stampen heeft Holslag een enorme gok genomen, maar die is goed uitgedraaid.'

Bewegingen mogen dan wel een mode-woord zijn, bij Durf lijkt de term aan te slaan. 'Het verschil bij Durf is dat zij niet van een bestaande politieke partij vertrekken. In die zin doet het eerder denken aan de Franse president Emmanuel Macron, die uit het niets een enorme machtsbasis wist op te bouwen', zegt professor politieke wetenschappen en collega Dave Sinardet (VUB).

'We hebben ons als een olievlek verspreid en heel doelmatig ons draagvlak vergroot de voorbije twee jaar', zegt Holslag. Hij maakte er een erezaak van bij zo veel mogelijk burgers langs te gaan en kon zo zijn kernteam snel verbreden. Luisteren naar de mensen werd het mantra van Durf tijdens de campagne. De lijst belde bij maar liefst 19.000 Tiense deuren aan.

Special forces

De professor staat bekend als iemand die de handen uit de mouwen steekt, iemand die niet in de ivoren toren blijft zitten. Zo trad hij ook in dienst van het leger als reservist, waar hij Joachim Pohlmann, lang de rechterhand van Bart De Wever, leerde kennen. 'Jonathan is een gedreven man. Hij weet wat hij wil en is bereid om offers te brengen om dat te bereiken', zegt Pohlmann.

'Hij is communicatief zeer sterk. Dat talent is tijdens zijn vele media-optredens alleen maar gegroeid'

— Alexander Mattelaer, defensie-expert en collega-professor (VUB)

Dat hielp hem om als professor uit Brussel, een outsider, niet het verwijt te krijgen elitair te zijn. 'Die bezorgdheid leefde inderdaad', zegt Boucké. 'Maar hij heeft veel twijfels kunnen wegnemen door in Tienen rond te lopen en zich open te stellen voor alle inwoners van de stad.' Sinardet vult aan: 'Er heerst een wat anti-intellectualistisch klimaat. Wie zijn po-

litieke tegenstanders als elitair kan framen heeft een krachtig communicatief wapen in handen.'

'Hij levert geen half werk, maar is iemand die de daad bij het woord voegt', zegt Tienenaar Lode Lemmelijn, bekend van *Kamp Waes*. De twee ontmoeten elkaar ook in het leger en liepen samen de *tender feet*, een loodzware oriëntatietoer. 'Jonathan heeft doorzettingsvermogen en karakter, anders hou je het niet vol bij de special forces.'

'Hij wil verbinden op een moment dat onze huidige politieke cultuur juist verdeeldheid zaait', zegt Rob Vliegen, bij het grote publiek beter bekend als Fly uit *Kamp Waes*, die samen met Lemmelijn kwam spreken op een campagne-evenement van Durf. Hij rekruteerde Holslag als reservist bij de special forces. 'Jonathan heeft ambitie en drive om zich in te zetten voor de gemeenschap en streeft er altijd naar zichzelf te verbeteren.'

Succesrecept

Die gedrevenheid tekende hem ook tijdens zijn academische carrière. 'Hij is heel veeleisend en legt de lat hoog, zowel voor zichzelf als voor zijn studenten', zegt collega-professor en *compagnon de route* Alexander Mattelaer (VUB). 'Hij is een man van vele talenten en als hij ergens voor gaat doet hij het doorgaans erg goed.'

Dat Holslag ooit zelf de stap zou zetten van de academische wereld naar de politiek hadden velen al zien aankomen. 'Hij had er al eerder op gehint dat hij op een bepaald

moment politiek actief zou worden', zegt Sinardet, tevens bureaubuur van Holslag op de campus. Ook Mattelaer was niet verrast: 'Hij heeft altijd al een neus voor politieke gevoeligheden gehad en herkende zich niet in het bestaande politieke landschap.'

Toch is het niet iedereen gegeven om bij hun eerste deelname aan verkiezingen een monsterverwinning te boeken. 'Zijn nationale bekendheid geeft geloofwaardigheid en zichtbaarheid', zegt Sinardet. 'Anderzijds komt hij wel als nieuwkomer binnen in het politieke systeem waardoor hij nog een soort maagdelijkheid geniet en nog niet bezield is door bestuurservaring. Dat is wellicht het succesrecept.'

Dat erkent ook uittreidend burgemeester Partyka: 'Jonathan Holslag kon genieten van permanente nationale media-aandacht en bekendheid als professor waar moeilijk tegen op te tornen is. Hij kon beginnen van een wit blad en zo een gevoel van verandering capteren met een uitgekende professionele en massale campagne.'

Bovendien wordt Holslag geroemd om zijn retorisch talent: 'Hij is communicatief zeer sterk', zegt Mattelaer. 'Dat talent was inherent altijd al bij hem aanwezig maar is tijdens zijn vele media-optredens alleen maar gegroeid.' Met communicatie kan je verkiezingen winnen, maar de komende jaren zal Holslag als burgemeester geconfronteerd worden met andere uitdagingen. 'Partijen die van buiten het politieke systeem komen worden vanaf het moment dat zij intreden in het bestuur hoe dan ook deel van dat sys-

teem', zegt Sinardet. 'Het grootste risico is dan dat je de gecreëerde verwachtingen niet kan inlossen.'

Coalitievorming

Toch is er veel vertrouwen bij Durf. 'Er zullen moeilijkheden zijn. De stad heeft schulden opgebouwd en er moet geïnvesteerd worden. We zullen iedereen in dat verhaal moeten meenemen', zegt Boucké. 'Jonathan werkt heel hard en werkt ook sneller dan de anderen omdat hij zo intelligent is. Hij zal de nieuwe ploeg weten motiveren om resultaten neer te zetten.'

'Hij is een verstandige en ambitieuze man. Hij zal als burgemeester besturen met kennis van zaken', meent Pohlman. 'Burgemeesters die erin slagen goed te besturen kunnen ook door de kiezer beloofd worden, zo tonen de verkiezingen van zondag', zegt Sinardet. 'Al zal ook Durf in dat proces onvermijdelijk beginnen lijken op een reguliere partij met alle uitdagingen die daarbij horen.'

Dat betekent voor Holslag echter niet het einde van brede participatie. Die wil met buurtraden de burger blijven betrekken bij het beleid. De nieuwe coalitie zal een ruime meerderheid hebben van 21 zetels op 33. 'De afgelopen jaren is Tienen op een nieuw spoor gezet', reageert uittreidend burgemeester Katrien Partyka. 'Desondanks werd ons beleid niet beloofd door de kiezer. Durf voerde een strategische campagne die niet ging over het gevoerde beleid maar om wie over de beste communicatiemiddelen beschikt.' ☺

INTERVIEW KAS SWERTS

Historica Kas Swerts: 'Je moet niet bang zijn van de Vlaamse identiteit'

Als docent dwingt cultuurhistorica Kas Swerts (KU Leuven) haar studenten tot een kritische ingesteldheid over hun eigen discipline. Als onderzoekster maakt ze komaf met vastgelopen stellingnames over identiteit en gender. 'Waarom is *Het Verhaal van Vlaanderen* nog nodig? De Vlaamse natievorming is al lang voltooid.'

tekst **Amélie Braem**
Elias Fret
beeld **Sabine Mosman**

KU LEUVEN

Herstel
zelf je
fiets!

Vind al het gereedschap
en gratis ondersteuning
in het DIY Fietsatelier

Centrum - Minderbroedersstraat 50, 3000 Leuven
Ma > Don: 9.30 - 17 uur • Vrij: 9.30 - 13.30 uur

Arenberg - Auditoria K, Celestijnenlaan 200K, 3001 Leuven
Ma & Woe: 10 tot 14 uur

Meer info op kuleuven.be/mobiliteit
Of scan de QR-code en maak meteen een afspraak

'Historici zijn het monopolie op het verleden kwijt', zegt Kas Swerts, cultuurhistorica aan de KU Leuven. 'Ze moeten daarover niet panikeren: een historicus kan daardoor meer dan ooit uit zijn eigen heimat treden. Zelfs als dat niets oplevert, is die blik over het muurtje waardevol. Mogen falen als wetenschapper is ontzettend belangrijk, maar aan universiteiten staat dat steeds meer onder druk. Hoe minder er gefaald mag worden, hoe minder kans op een paradigmashift.'

We zoeken Kas Swerts op in haar kantoor op een zonnige maandagnamiddag in het Erasmushuis. Als cultuurhistorica houdt ze zich graag bezig met de tak van de theoretische geschiedenis, of 'bij de burens op bezoek gaan', zoals ze het zelf verwoordt. Ze gaf tot voor kort de vakken theorie van de geschiedenis en geschiedenis van de geschiedschrijving.

'Durven nadenken over theoretische geschiedenis is geweldig. Niet alleen vanwege mijn fascinatie voor het verleden, maar ook om na te denken over wat het verleden is, en

hoe dat verleden werkt. Het is fantastisch om die vragen te stellen.'

Als assistent-doctor doet ze onderzoek naar concepten als natie- en identiteitsvorming, op een moment dat met *Het Verhaal van Vlaanderen* en de *Canon van Vlaanderen* die thema's weer helemaal in de aandacht staan. Met een ongekend enthousiasme en druk zwaaiende handen, brengt Swerts enkele verfrissende historische inzichten naar voren, en ontkracht ze hardnekkige clichés.

Het lijkt alsof er nog nooit zoveel pogingen zijn geweest om de Vlaamse identiteit te versterken.

Kas Swerts: 'Eigenlijk is dat niet nieuw. Al sinds de achttiende eeuw heeft de natiestaat geprobeerd om historici aan zich te koppelen, omdat een beginnende politieke entiteit goed genoeg doorhad dat ze een verleden nodig heeft om zich te legitimeren.'

'De Galliërs in Frankrijk, of Ambiorix in België: nu vinden we dat karikaturaal, maar in de negentiende eeuw waren dat heel cou-

rante manieren om het verleden te vertalen op een bevattelijke manier. Het belangrijkste doel van historici was toen niet om – zoals nu wél – de natiestaat in twijfel te trekken, maar om aan de hand van archieven de staat te legitimeren.'

'Wat het verhaal van de *Vlaamse Canon* en een tv-reeks als *Het verhaal van Vlaanderen* zo opvallend maakt, is dat enerzijds de Vlaamse identiteit niet door iedereen kan gedeeld worden, wat voor spanning zorgt. Anderzijds is de Vlaamse identiteit vrij vanzelfsprekend.'

Zo voelt het vaak wel niet aan.

'De kritiek op die initiatieven bestond er dan ook vooral in dat die identiteitsvorming *top-down* wordt opgelegd, in plaats van die van onderuit te laten groeien. Er wordt iemand een identiteit opgelegd, in de plaats van dat die identiteit in een breder veld besproken en bediscussieerd kan worden.'

'Als je bent opgegroeid in een binair systeem, dan is alleen al het feit dat gender vaag wordt ingevuld, een angstaanjagende en confronterende ervaring.'

'Maar ik vraag me eerder af waarom al die initiatieven nog nodig zijn. De Tsjechische nationalisme-onderzoeker Miroslav Hroch stelde tien jaar geleden al in *De Standaard* dat de Vlaamse natievorming voltooid is. Het feit dat er in Leuven Nederlands gesproken wordt, de universiteit vernederlandst is, het Nederlands als wettelijke taal wordt erkend, en veel mensen zich identificeren als Vlaming, betekent toch ontzettend veel? Dat proces, gestart in de jaren twintig van de vorige eeuw, is eigenlijk afgerond.'

'Materiële en technologische revoluties zullen altijd leiden tot nieuwe interpretaties van gender'

'We spreken bijvoorbeeld over de Ronde van Vlaanderen, terwijl die – zover ik weet – nog niet in Limburg gepasseerd is. Toch denken we bij Vlaanderen niet alleen aan West- en Oost-Vlaanderen en Antwerpen, maar ook aan Vlaams-Brabant en Limburg. Dat is uniek.'

Als dat proces vervolledigd is, waarom proberen politici die Vlaamse identiteit dan nog verder te stimuleren?

'Dat heeft simpelweg te maken met politieke ambities. Het eerste partijstandpunt van de N-VA is nog altijd de Vlaamse onafhankelijkheid. Ik denk dat N-VA er zich wel bewust van is dat onafhankelijkheid in deze geopolitiek onzekere tijden nog iets anders betekent. Daarom focussen ze nu op het confederalisme, een andere invulling van het streven naar onafhankelijkheid. Hoe hard je de nadruk legt op de Vlaamse identiteit, hangt natuurlijk ook af van persoonlijke erfenis en context. Naar mijn gevoel moet dat niet van bovenaf opgelegd worden. De vraag is: hoe complex wil men die Vlaamse identiteit invullen?'

Is dat juist niet het grootste comment voor een Vlaams-nationalistische partij? De natievorming is al voltooid.

'Eigenlijk wel. (lacht) Dat is ook zo interessant aan het feit dat een buitenlandse onderzoeker zoals Hroch – die door de afstand een

objectievere blik heeft – dat constateert. Het is opvallend dat in nationalisme-onderzoek de Vlaamse identiteit als vanzelfsprekend wordt geacht, maar niet in de Vlaamse politiek.'

Hoeveel lagen kan die Vlaamse identiteit hebben?

'Er is iets fundamenteel nieuws aan de gang met de invulling van de Europese identiteit: identiteit is hip. De meest gelezen boeken zijn degenen die onze identiteit linken aan een verleden, zoals *De Bourgondiërs* van Bart Van Loo.'

'Onze huidige samenleving is complex en multi-identitair: de uitdaging is hoe die verschillende identiteiten met elkaar gerijmd kunnen worden. Het toffe is nu dat voor veel mensen die Vlaamse identiteit vanzelfsprekend vinden, maar ze er wel hun eigen kruidenmix aan toevoegen. Maar er mogen zeker nog een paar pepers bij.'

Dat moet u nog even uitleggen.

'Laat ik dat doen aan de hand van het voorbeeld van een frituur. (lacht) Vroeger had je slechts een saus bij je frieten, namelijk ma-

yonaise. Nu zijn we er al toegekomen dat samuraisaus geaccepteerd wordt. Vroeger had je de keuze tussen vier sauzen, nu twintig. Toch vind je ze allemaal terug in hetzelfde frietkot, die dezelfde Vlaamse identiteit inhoudt. Je hebt zelfs verschillende soorten porties frieten, zoals een rombout. En erkent iedereen dat het om dezelfde basis van frietjes gaat, en erkennen we de andere sauzen ook.'

Wanneer er tekeer wordt gegaan tegen 'superdiversiteit', dan is volgens u eigenlijk het antwoord: meer frietjes eten.

'We moeten vooral erkennen dat frietjes nog altijd de basis zijn. Eet ze hoe je wilt, het zijn nog altijd frietjes. (lacht) Die evolutie is organisch gegroeid, daarom zijn top-down initiatieven niet nodig: het nationaliseringsproces is gefinaliseerd. Voor velen is dat vanzelfsprekend, maar sommigen doen er nog altijd fragiel over. We moeten geen schrik hebben van het "Vlaamse".'

'Tijdens het Schotse onafhankelijkheidsreferendum in 2014 was ik in Schotland voor mijn doctoraat. Dat was voor mij een cruciaal moment, omdat ik besepte hoe open de Schotse samenleving is. Ik mocht bijvoorbeeld stemmen voor het referendum. Dat ik daar woonde, was voor hen erkenning genoeg. Ook al droeg ik geen kilt.' (lacht)

U doet ook onderzoek naar gender en seksualiteit. Controversiële thema's die het onderwerp zijn van verhitte debatten.

'Het concept van gender is enorm boeiend vanuit een cultuurhistorisch perspectief. Het heeft te maken met systemen, en tegelijk ook met de rol van een individu in zo'n systeem. Heel veel facetten van de samenleving worden binair ingedeeld: het is het een of het ander – vandaar ook de tegenstelling tussen man en vrouw.'

'De laatste vijftig jaar hebben we, mede onder de invloed van poststructuralisme en postmodernisme, de vanzelfsprekendheid van binariteit in vraag gesteld en beseft dat er meer fluiditeit is dan gedacht. Als je bent opgegroeid in een binair systeem, dan is alleen al het feit dat gender vaag wordt ingevuld, een angstaanjagende en confronterende ervaring.'

Mensen kunnen die invraagstelling van binariteit vaak niet goed vatten.

'Dat is niet zo verwonderlijk. Het gaat om systemen die nu eenmaal al zo lang hebben bestaan, en vanaf het moment dat je geboren wordt een impact op je hebben. Met een *gender reveal party* wordt eigenlijk al bij de geboorte gezegd: "Jij hoort daar thuis". Nu wordt dat vrijer ingevuld. Stoot dat mensen tegen de borst? Ja, want je stelt zekerheden in vraag waar ze nooit over hebben moeten nadenken.'

'Veel mensen hebben zich een beeld gevormd van wat die "vaagheid" inhoudt, tot ze eens een koffie gaan drinken met een non-binaire persoon. Het essentiële staat dan centraal: we zijn allemaal een mens. De enige manier waarop dat begrip kan vergroten, is *bottom-up*. Het laatste dat je wil is dat er betuttelend gehandeld wordt. De geschiedenis toont dat dat als een boemerang terugkeert in je gezicht.'

Net zoals bij de Vlaamse identiteit?

'Inderdaad. Je moet een ruimte creëren waarin het mogelijk is om een dialoog te voeren met elkaar, zonder iemand te willen overtuigen van je eigen gelijk, ten koste van andere zaken. Al zal die sociale revolutie waarschijnlijk met horten en stoten vooruit gaan. Je kan niet idealistisch verwachten dat iedereen kumbayagewijs gezellig rond het kampvuur zit, en alle invullingen van gender en seksualiteit zomaar accepteert.'

'De Galliërs in Frankrijk, of Ambiorix in België: nu vinden we dat karikaturaal, maar in de negentiende eeuw waren dat heel courante manieren om het verleden te vertalen.' © VRT, Het Verhaal van Vlaanderen

Het lijkt alsof gender voor het eerst op dergelijke wijze gecontesteerd wordt. Klopt dat?

'Niet helemaal. De suffragettes (vrouwen die aan het einde van de negentiende eeuw streven voor het vrouwelijk stemrecht, red.) hadden bijvoorbeeld een andere invulling van gender dan toen het geval was. Maar ook de introductie van de fiets bracht een enorme genderdiscussie teweeg. Alle vrouwen weten: een rok op een fiets, dat is enorm vervelend. Maar in Groot-Brittannië zorgde het idee dat vrouwen een broek zouden dragen op de fiets voor controverse. "Ze gaan allemaal lesbisch worden en het huwelijk zal in elkaar storten", klonk het toen.' (lacht)

'Geschiedenis is in essentie een soort van voyeurisme: je kijkt naar het leven van anderen, en denkt: "Kan ik daar iets uithalen?"'

'Het zijn dezelfde discussies die we vandaag voeren. Het is fascinerend dat technologische en materialistische revoluties tot nieuwe interpretaties van gender hebben geleid. Ook vandaag, bijvoorbeeld. Op TikTok zie je zoveel mensen die hun identiteit op een bepaalde manier presenteren: *tuurlijk* leidt dat tot hercontestaties.'

'Waarop zogenaamde *trad wives* dan weer daarop reageren, wat dan ook weer een herziening van een invulling is van gender die er nooit geweest is, maar zagezegd wel teruggaat tot een verleden waarin gender niet gecontesteerd was.'

'Ook in de jaren vijftig werd gender ter discussie gesteld, hoor. Denk maar aan de vrouwen die tijdens de Tweede Wereldoorlog plots in de werkruimte terechtkwamen, en dan weer moesten plaatsmaken, maar die nieuwe interpretatie van gender niet meer loslieten. Het debat dat vandaag gevoerd wordt is de nieuwe invulling van een debat dat altijd al bestaan heeft.'

Hoe heeft uw onderzoeksdomein uw persoonlijke leven beïnvloed?

'Ik denk dat mijn persoonlijke leven daar een grote hand in heeft. Ik ben mijn vader op twaalfjarige leeftijd verloren. De aanwezigheid, en de directe ervaring met de dood, hebben me al vrij snel geconfronteerd met existentiële vraagstukken, die mijn leeftijds-genoten pas veel later ervoeren.'

'Zijn vroege dood heeft mijn kijk op wat geschiedenis is sterk beïnvloed. Eigenlijk gaat het over mensen die een heel korte tijd op de planeet zijn, en hun tijd zo goed mogelijk proberen in te vullen. Elk van die contexten zijn uniek, toch loopt er een rode draad doorheen hun levens: het zijn mensen zoals jij of ik. Geschiedenis is daarom in essentie een soort van voyeurisme: je kijkt naar het leven van anderen, en denkt: "Kan ik daar iets uit leren?"' ☞

beeld

Kevin Fall
Sabine Mosman

#TopsyThursday: Zien drinken stimuleert drinken, ook op sociale media

Nu het academiejaar in volle gang is, verschijnen steeds vaker beelden van alcoholgebruik en dronkenschap op sociale media. Die beelden schetsen vaak een positief beeld van alcohol en zijn minder onschuldig dan ze lijken, waarschuwt Sofie Vranken.

tekst **Sofie Vranken**
beeld **Sabine Mosman**

Wanneer ik op donderdagavond over de Oude Markt in Leuven wandel, zie ik scènes die typerend zijn voor het studentenleven: groepen vrienden die gezellig samen eten in een restaurant of dansen op de muziek, vaak met een glas alcohol in de hand. Hoewel alcoholgebruik tijdens de studententijd schadelijk is voor de hersenontwikkeling en kan leiden tot fatale ongevallen, geven de beelden ervan op sociale media een rooskleurig beeld.

Verkeersborden stelen en braken

Het gaat niet alleen om berichten die aan het begin van de avond in een nuchtere toestand worden gepost. Ook extremere berichten waarin veel alcohol wordt geconsumeerd, vinden hun weg naar sociale media. Denk bijvoorbeeld aan foto's van iemand die meerdere shotjes drinkt tijdens het indrinken, iemand die boven het toilet hangt te braken, of iemand die een verkeersbord steelt in een dronken bui.

Die beelden verschijnen voornamelijk op vluchtige platformen, waar berichten na enkele uren of seconden verdwijnen, zoals Snapchat of Instagram Stories. Het vluchtige karakter ervan geeft een gevoel van veiligheid. Bovendien worden in die berichten vaak specifieke groepen, zoals ouders en werkgevers, uitgesloten, waardoor extreme gedragingen kunnen zegevieren.

Alcohol drinken is leuk

Het zien van die vrolijke en soms extreme berichten is niet zonder risico. Ze wekken de indruk dat 'alcohol drinken leuk is' en dat 'iedereen het doet'. Die gedachten zorgen ervoor dat studenten sneller geneigd zijn om zelf alcohol te consumeren of hevig te drinken, blijkt uit mijn doctoraatsonderzoek.

Uiteraard grijpt niet iedereen die beelden van alcohol ziet meteen naar de fles. Er zijn specifieke groepen die kwetsbaarder zijn voor deze beelden zoals studenten die behoren tot vriendengroepen waar al hevig wordt gedronken, of mannen.

Mocktails

Hoewel alcohol een integraal onderdeel lijkt van het studentenleven, is het belangrijk om er bewust mee om te gaan met alcohol en de verheerlijking ervan op sociale media. Er zijn tegenwoordig tal van alternatieven, zoals mocktails of alcoholvrije drankjes, waarmee je net zo goed van een leuke avond kan genieten. De foto's van alcohol en dronkenschap op sociale media kan je dus eenvoudig vervangen door beelden van een mocktail.

Voor wie toch alcohol drinkt, is het belangrijk goed na te denken voordat die iets online plaatst. Zet even het glaasje aan de kant en maak dan een leuke foto met je vrienden. Het moraal van het verhaal blijft immers "zien drinken doet drinken". ☺

Het Punt van de Prof

Het Punt van de Prof is een mening van een onderzoeker over een maatschappelijk thema op basis van een wetenschappelijke achtergrond. Ben jij of ken jij een onderzoeker met een gepeperde mening? Stuur dan een mail naar opinie@veto.be.

Sofie Vranken is postdoctorale onderzoeker aan de Universiteit van Wenen, en was finaliste tijdens de Vlaamse PhD Cup. Dit opiniestuk is gebaseerd op haar doctoraat aan de KU Leuven.

PORTRET LEUVENS UNIVERSITAIR KOOR

Op bezoek bij het studentenkoor van de KU Leuven: 'Onze cantussen zijn nét iets anders'

Het Leuvens Universitair Koor is al veel gehoord, maar nog niet door iedere student gekend. Een blik op de studentenvereniging die zingt.

tekst **Niels Libeer**
Isabela Rigolin Torres
beeld **Werner Roelandt**

Het LUK heeft een lange geschiedenis met het Groot Begijnhof, vertelt Seth Van Nuffelen, voorzitter van het Leuvens Universitair Koor. 'Elk jaar wordt voor ons een huisje behouden.' We ontmoeten de voorzitter en secretaris van het studentenkoor van de KU Leuven, het LUK, in het Groot Begijnhof.

Daar zit het voltallige bestuur van het LUK op kot. 'Het is uniek dat we op zo'n mooie locatie op kot zitten. Daar zijn we heel dankbaar voor', zegt Van Nuffelen. Volgens hem zorgt het samenwonen ook voor waardevolle vriendschappen en samenhang: 'Het LUK is een koor, maar bovenal een studentenvereniging, die wordt vertegenwoordigd door het bestuur.'

'Er wordt gezongen, maar ook gedronken en gebruld'

— David Renneboog, secretaris LUK

Na hun repetities op donderdagavond gaan de koorleden steevast naar hun stamcafé, de Thomas Stapleton Irish Pub. 'We hebben dan een bundel vol schlagers mee, en zingen allemaal uitbundig. Dat zorgt zeker voor de nodige sfeer in de groep', vertelt Van Nuffelen.

'Naast de repetities organiseren we ook nog verschillende andere activiteiten. Elk jaar gaan we bijvoorbeeld op reis en organiseren we een cantus. 'Onze cantussen verschillen wel op een indrukwekkende manier van gewone cantussen onder studenten', lacht David Renneboog, secretaris van het LUK. 'Het is duidelijk dat wij een groep zangers zijn.'

'Verschillende liederen zingen we meerstemmig en met een mooie melodie, maar het blijft natuurlijk een cantus. Er wordt gezongen, maar ook gedronken en gebruld. Op het einde van de avond durft de toon al eens te zakken. Dan zingen we even vals als katten', lacht Renneboog. 'Door de kleinschaligheid zijn onze cantussen ook heel knus. Het is een relatief kleine groep die komt, wat voor een hecht gevoel zorgt.'

Memorable optredens

Het koor zelf bestaat uit ongeveer honderd leden. 'Op onze eerste reguliere repetitie waren er 85 mensen aanwezig', vertelt Renneboog. Hun meest memorabele optreden tot nu toe was naar eigen zeggen hun uitvoering van het Requiem van Brahms. 'De begeleiding van het professioneel orkest zorgde voor een prachtige uitvoering', zeggen ze beiden. 'De manier waarop we daar naartoe hebben geleefd was uniek. Prachtig dat ik daar deel van mocht uitmaken.'

'Het blijft prachtige muziek om te zingen. Of je nu zelf religieus bent of niet'

— Seth Van Nuffelen, voorzitter LUK

Volgens Van Nuffelen staan er ook dit jaar twee grote projecten op de planning. In het eerste semester brengen ze in een speciaal concert filmmuziek en verschillende andere kunstvormen samen. 'We proberen op elk vlak een spektakel voor het publiek te brengen.'

De reguliere concertreeks zal in het tweede semester moeten wijken voor optredens voor het zeshonderdjarig bestaan van de Leuvense universiteit. 'Het is een beetje anders dan anders, maar het werkt', vindt Van Nuffelen.

Voor hun concertreeksen werkt het LUK samen met dirigent Kevin Hendrickx. Die krijgt *carte blanche* om hun repertoire samen te stellen. In samenspraak met alle leden, geeft het bestuur daar dan opmerkingen over mee. 'Op die manier kunnen we samen iets mooi samenstellen', vertelt Van Nuffelen.

Conservatief imago

Het koor was vorige maand ook aanwezig tijdens het bezoek van de paus. Dat droeg bij aan het soms wat conservatievere imago van de vereniging. Toch plaatste het LUK enkele hedendaagse kanttekeningen bij het pausbezoek. Zo zongen verschillende leden van het LUK met een LGBTQIA+-pin tijdens het bezoek van paus Franciscus aan de KU Leuven.

Hun repertoire blijft natuurlijk overwegend religieus. 'Als je goede koormuziek wil brengen, dan kun je daar gewoon niet omheen. Religieuze muziek zit standaard in een koorrepertoire. Dat is bij ons niet anders', aldus Van Nuffelen. 'Het blijft prachtige muziek om te zingen, of je nu zelf religieus bent of niet.'

'Wij analyseren onze teksten nooit, we focussen puur op de muziek tijdens onze repetities. Niemand wordt ook verplicht om alle stukken mee te zingen', voegt Renneboog toe. ☺

Academische censuur in Hongkong: 'Iedereen is heel stil geworden'

De academische vrijheid aan Hongkongse universiteiten wordt steeds verder ingeperkt, blijkt uit een nieuw rapport van Human Rights Watch.

tekst **Lien De Munter**
Jutta Heylen
Jesse Bruggemans
beeld **Anouk de Velder**

Steeds meer studenten en professoren uit Hongkong vrezen gesanctioneerd te worden voor hun werk sinds de inwerkingtreding van de omstrede Chinese nationale veiligheidswet in 2020. Zo kan kritiek op de regering of de wet zelf leiden tot pesterijen, vergelding en zelfs vervolging. Zelfcensuur is overal in de Hongkongse academische wereld aanwezig.

Censuur

'Studenten hebben het gevoel dat ze niet meer vrijuit kunnen spreken', vertelt Sam*, die er studeerde en les gaf. Sam vertrok uit Hongkong uit angst voor de veiligheidswet. 'Omdat ze weten dat hun gesprekken worden opgenomen, worden sommige onderwerpen helemaal niet meer besproken. Iedereen is heel stil geworden.'

Vooraf gevoelige onderwerpen zoals politieke voorkeuren en mensenrechten worden zo veel mogelijk vermeden. Zowel op de campus als bij het schrijven van opdrachten of boeken, zijn studenten en professoren op hun hoede. Ook heel wat academici die een artikel willen publiceren, worden door de universiteit tegengehouden.

Sam blikt terug op de periode tijdens de covidpandemie, toen de lessen online plaatsvonden: 'Wanneer lesgevers praatten over iets gevoelig, viel de microfoon voor enkele seconden uit. Daarna konden we weer verder praten. Het is nog steeds heel eng om te denken dat er toen iemand meeluisterde.'

Onduidelijkheid als strategie

De nationale veiligheidswet verbiedt 'scessie, subversie, terrorisme en samenwerking met buitenlandse troepen' die de nationale veiligheid in gevaar brengen. Die misdrijven blijven echter vaag omschreven, waardoor er veel onduidelijkheid heerst.

'De regering reageert niet op alles', legt Sam uit. 'Er worden voorbeelden gesteld door sommigen te ontslaan of op te sluiten. Dat maakt de rest bang, en maakt deel uit van hun strategie om de gehele onderwijssector in Hongkong onder de duim te houden.'

24 Opvallend is dat een klein aantal academici zich minder genoodzaakt

voelt zichzelf te censureren. Dat zijn voornamelijk professoren die zich bezighouden met natuurwetenschappen of die onmisbaar zijn in hun vakgebied. Ook als ze niet van Chinese afkomst zijn of een paspoort van een belangrijk democratisch land in hun bezit hebben, voelen ze zich over het algemeen minder onderdrukt.

Brain drain

Omdat het autonoom denken van studenten wordt belemmerd en de ontwikkeling van nieuwe ideeën wordt afgeremd, komt de kwaliteit van het onderwijs in het gedrang. Sam vreest een ware *brain drain*: 'Heel wat academici trekken naar Taiwan of Singapore, waar ze minder risico lopen. Dat is funest voor de academische wereld in Hongkong.'

Ook op internationaal niveau heeft de censuur een groot effect. Zo speelde Hongkong een cruciale rol in de manier waarop de rest van de wereld de Chinese geschiedenis, politiek, cultuur, economie en technologie kon begrijpen. Dat wordt steeds moeilijker naarmate er meer informatie wordt achtergehouden en vrije expressie van burgers wordt beknop.

Studentenverenigingen, die ooit veel invloed hadden, zijn langzaam leeggebloed. Ze worden geweerd door de universiteiten en kunnen vanuit die hoek niet meer op financiële of andere steun rekenen. In de praktijk zijn ze dus niet meer in staat studen-

ten te vertegenwoordigen. Ook activisten die verandering willen, voelen zich met de dag meer gedwongen om zich terug te trekken uit het debat.

Protest

De onderdrukking leidt sporadisch tot hevige protestgolven. De protesten in Hongkong van 2019-2020 begonnen als verzet tegen een nieuw wetsvoorstel dat de uitlevering van verdachten naar China mogelijk maakte. Dat zou betekenen dat ze daar ook berecht kunnen worden.

Al snel groeiden die protesten uit tot een bredere beweging die actie voerde tegen de toenemende invloed van Beijing. Net zoals bij de protesten in 1989 in China, stond de roep om vrijheid en mensenrechten centraal. Het protest werd echter gewelddadig neergeslagen en de Nationale Veiligheidswet werd ingevoerd.

Hoewel de onderdrukking steeds verder toeneemt, blijft de roep om vrijheid aanwezig, zij het onder toenemende druk. Of de protestbewegingen daadwerkelijk blijvende verandering teweeg kunnen brengen, is nog onduidelijk. Wat wel vaststaat, is dat de strijd om democratische rechten nog lang niet ten einde is. ☹

*Sam is een gefingeerde naam. Zijn echte naam is bekend bij de redactie.

Jouw rechten versus die van je kotbaas: 'Geïnformeerd zijn is je beste wapen'

In 'Jouw recht uitgelegd' doorprikt Veto de bubbel van de juridische wereld. Deze keer: waarop moet je letten als je een huurcontract aangaat voor jouw kot?

tekst **Amber De Gheselle**
Manon Capelle
Cleo Croonenberghs
beeld **Sousanna Zacharian**

Geen fan van pendelen, een te lange reistijd of gewoon even het ouderlijke huis uit: er zijn heel wat redenen om als student op kot te vertoeven. Het nijpende tekort op de kotenmarkt en de hoge huurprijzen drijven studenten weleens tot het ondoordacht tekenen van een huurcontract.

Een geschikt kot vinden is daarom meer dan ooit een opgave. De zoektocht zit boordevol miscommunicaties en negatieve ervaringen, getuigt Jesse Bruggemans, student en redacteur bij Veto. 'Toen ik het kot bezocht, zag ik al dat de douchedeuren met tape vasthingen en dat er schimmel in de badkamer was', vertelt hij. 'Er werd me beloofd dat alles in orde ging zijn toen ik erin zou trekken, maar er is niets veranderd.'

Extra opletten is dus de boodschap. Om latere problemen te vermijden, is een goed huurcontract cruciaal. 'Geïnformeerd zijn over je rechten is je beste wapen', benadrukt Maarten van Mol, voorzitter van Wetswinkel Leuven, een studentenvereniging die gratis juridisch advies biedt aan studenten. Maar voor wat moet je specifiek aandacht hebben?

1. Let op de (extra) kosten

Het is belangrijk om na te gaan welke kosten in de huurprijs zijn inbegrepen. Water, energie en telecommunicatie kunnen namelijk ook apart verrekend worden: in dat geval moet je bovenop de afgesproken huurprijs nog een apart bedrag betalen.

De verhuurder kan werken met een vast (maandelijks) bedrag, of een bedrag dat aansluit bij het werkelijke verbruik, waarbij je in het begin van de huurperiode een voorschot betaalt. 'De kans is groot dat je dan wel nog een stukje gaat moeten bijpassen', waarschuwt Tugce Altintas van Wetswinkel Leuven.

Voor studenten die meerdere jaren bij dezelfde kotbaas huren, geldt een extra bescherming. 'Verhoogt je kotbaas de huurprijs, dan moet je dat niet noodzakelijk accepteren', maakt Van Mol duidelijk. Bij een verlenging van je contract mag de verhuurder de prijs namelijk enkel indexeren. 'Die beperking geldt wel niet voor de kosten van water, energie en telecommunicatie, daar heeft de verhuurder vrij spel.'

Voor aanvang van het huurcontract vraagt de verhuurder ook een waarborg. 'Zo'n waarborg mag maximaal twee maanden huur bedragen', vertelt Bernard Tilleman, professor bijzondere overeenkomstenrecht aan de KU Leuven. Hij voegt er de volgende tip aan toe: 'Zet de waarborg op een aparte rekening, zodat je het geld via deblokking eenvoudig terug kan krijgen wanneer het huurcontract eindigt.'

Vertrek je op Erasmus en wil je daarom je kot onderverhuren, dan mag de verhuurder dat in principe niet weigeren

Bovendien is het huurcontract geen op zichzelf staand gegeven, ook het huishoudelijk reglement bevat bindende afspraken. Denk bijvoorbeeld aan een rookverbod of een verplichting tot het poetsen van de keuken. 'Het is daar dat verregaande verplichtingen aan de huurder opgelegd kunnen worden', vult Van Mol aan. 'Lees het huishoudelijk reglement dus zeker door, voordat je dit tekent.'

2. Communication is key

Wanneer je de sleutels van je kot krijgt, kunnen er al snel kleine gebreken opvallen, zoals een deuk in de deur of zwarte strepen op de muur. Daarom beschrijf je best de huidige staat van je kot in een zogenaamde 'plaatsbeschrijving', zodat eventuele schade later niet aan jou kan worden toegeschreven.

'De defecten die niet op de plaatsbeschrijving staan, worden verondersteld oorspronkelijk niet aanwezig te zijn geweest, waardoor ze later aan de student kunnen worden toegerekend', legt Tilleman uit. 'Het is dus belangrijk dat de student aandachtig is bij het opstellen van de plaatsbeschrijving, en alle gebreken vermeldt.'

Als je schade hebt veroorzaakt is het ook belangrijk om transparant te zijn. Als student-huurder heb je immers een meldingsplicht. 'Als je bijvoorbeeld schimmel op de muur niet meldt, riskeer je dat toekomstige herstellingskosten op jou vallen', aldus Van Mol.

Kleine herstellingen worden normaal gezien betaald door de huurder, grote door de verhuurder. Daarop bestaan echter uitzonderingen. 'Wanneer de grote herstelling het gevolg is van jouw fout, kan de kost wel aan jou toekomen', verduidelijkt Van Mol. 'Herstellingen die het gevolg zijn van normaal gebruik of ouderdom van het gebouw moeten daarentegen wel door de kotbaas worden gedragen.'

3. Onderverhuren kan (onder voorwaarden)

Als student wil je soms je kot onderverhuren, bijvoorbeeld tijdens de zomervakantie. 'Het uitgangspunt is dat dat verboden is, tenzij je toestemming krijgt van je verhuurder', vertelt van Mol. 'Als je je kot aan het onderverhuren bent, blijf jij wel aansprakelijk voor de schade als initiële huurder', waarschuwt Altintas.

Een uitzondering op dit algemene uitgangspunt vormen de uitwisselingsprogramma's. Vertrek je bijvoorbeeld op Erasmus en wil je daarom je kot onderverhuren, dan mag de verhuurder dat in principe niet weigeren. Doet je kotbaas dat toch, dan moet die daarvoor een 'bijzonder goede reden' geven. In de praktijk wordt zo'n reden echter niet snel aanvaard. ☹

Zit je met huurproblematieken? Voor algemene informatie, juridisch advies en bemiddeling kan je gratis terecht bij de adviseurs Huisvesting van Stuvo. Ook bij Wetswinkel Leuven staan vrijwillige adviesverleners voor je klaar.

Dit is geen juridisch advies. Mogelijke uitzonderingen werden achterwege gelaten.

Met enkel kennis doe je niet aan politiek

Noah Put reageert op de gastopinie van Lode Cossaer, die in *Veto* stelde dat het toekennen van meer stemmen aan geïnformeerde burgers een beter alternatief is dan democratie.

tekst **Noah Put**
beeld **Gilles Dekelver**

Lode Cossaer pleitte in *Veto* voor epistocratie, een bestuursvorm waarin politieke macht gebaseerd is op kennis en competentie omdat de 'ongeïnformeerde massa' volgens hem irrationele keuzes afdwingt. Hij stelt dat de stem van goed geïnformeerde burgers daarom harder zou moeten doorwegen. Dat voorstel stuit op verschillende problemen.

Kennis maakt ons niet competent

Cossaer beweert dat de gemiddelde mens zich op politiek vlak laat leiden door irrationaliteit en ongeïnformeerde waanzin. Hoe kunnen we dan verwachten dat diezelfde irrationele massa bereid is zijn politieke macht vrijwillig over te dragen aan een elite van zogenaamd meer competente burgers? Is een irrationeel persoon rationeel genoeg om dat niet als paternalisme te ervaren?

Epistocratie is een stap terug, eerder dan een sprong vooruit

Zouden we verder niet kunnen stellen dat de huidige politici tot de best geïnformeerde personen in de samenleving behoren? Als politieke competentie gelijk staat aan politieke kennis, moeten de huidige politici ook de meest competente zijn. Toch handelen ook zij regelmatig uit eigenbelang, zoals Cossaer zelf aanhaalt. Dat toont aan dat kennis niet automatisch competentie impliceert. Het kennisniveau alleen is dus een ontoereikend criterium om een politieke bestuursvorm op te bouwen. Daar loopt het bij epistocratie fout.

Opgeblazen rationaliteit

Bovendien lijken de 'geïnformeerde burgers' van Cossaer vooral uit de middelste en hogere klassen van de maatschappij te komen. Er bestaat geen garantie dat politici in een epistocratie hun focus op het behagen van de zogenoemde 'onwetende' meerderheid niet simpelweg

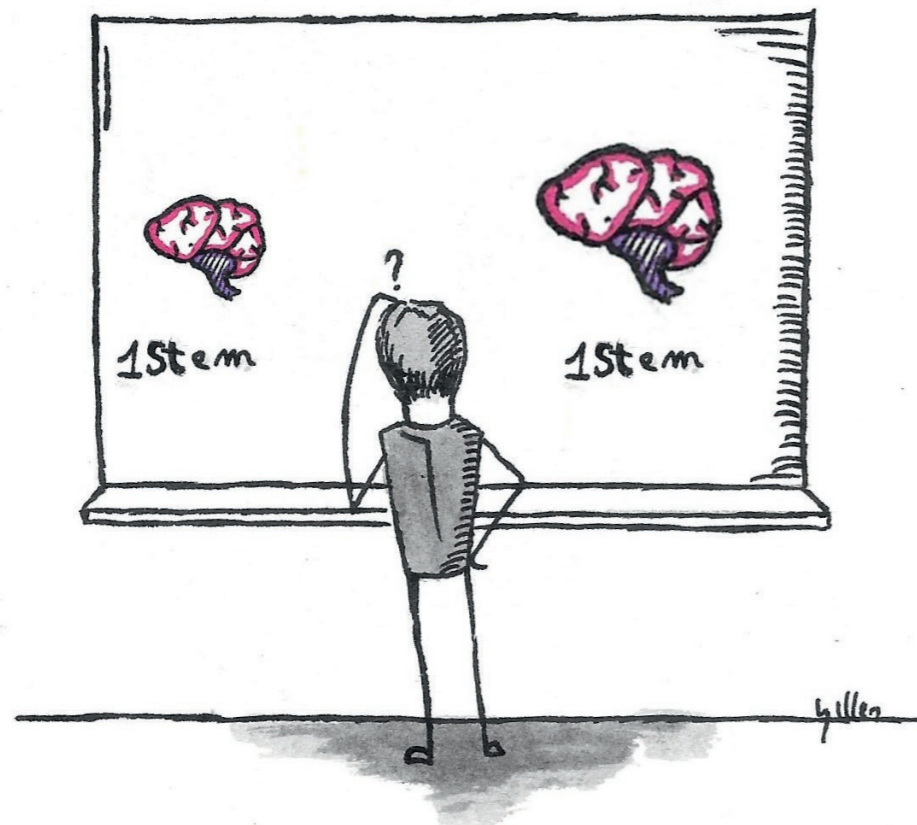
verschuiven naar de groep die het kiesrecht in handen heeft. Wat houdt hen tegen zich voornamelijk te richten op de belangen van de kiesgerechtigden, met als gevolg dat de belangen van degenen zonder stemrecht worden verwaarloosd?

Ten slotte negeert Cossaers voorstel de waarde van menselijke ervaringen en emoties. Het is eenvoudig de sociale ervaring van een bevolkingsgroep in zijn waarde te ontkennen door ze te bestempelen als irrationeel. Maar kennis en rationaliteit zijn slechts één aspect van de politieke beleving. Politieke beslissingen hebben een emotionele impact en enkel wie dat ervaart, kan die emotie volwaardig uiten. Bevolkingsgroepen het recht ontzeggen dat via hun eigen stem te doen, blaast de rationaliteit zo op dat ze niet meer rationeel is.

Hoewel democratie zeker zijn gebreken heeft, is een overstap naar epistocratie te radicaal. Het lijkt een stap terug, eerder dan een sprong vooruit. Het streven naar een systeem dat menselijke emoties en ervaringen negeert, is op zichzelf een irrationele poging om de complexiteit van de samenleving te reduceren tot een kwestie van pure rationaliteit. ☺

Noah Put is Vetoraan en student Wijsbegeerte aan de KU Leuven.

Deze opinie bevat de mening van de auteur. Wil je graag reageren op dit stuk, of heb je een andere mening die de wereld moet horen? Stuur een lezersbrief naar *Veto* via opinie@veto.be.

Benieuwd naar de oproep tot epistocratie van Lode Cossaer? Die vind je hier:

'Met een titel als *Julie Zwijgt* was het moeilijk om mensen te overtuigen dat er een verhaal in zat'

Met *Julie Zwijgt* zetten Leonardo Van Dijn en Tessa Van Den Broeck definitief hun stempel op de Vlaamse filmindustrie. De film is verkozen tot Belgische Oscarinzending: 'Het voelt alsof we naar het Eurovisiesongfestival gaan.'

tekst **Yelena Godaert**
Kimberly Vrancken
beeld **Nicolas Karakatsanis**

Julie Zwijgt vertelt het verhaal van een jonge tennisbelofte. Wanneer haar coach plots geschorst wordt en iedereen aangemoedigd wordt om hun verhaal te vertellen, beslist Julie om te zwijgen. Een gepaste titel dus, al bleek die toch voor verwarring te zorgen. 'Met een titel als *Julie Zwijgt* was het moeilijk om mensen te overtuigen dat er een film in zat. Iedereen gaat ervan uit dat er niets gebeurt, maar dat is niet waar. Integendeel, er gebeurt net heel veel', zegt Leonardo Van Dijn, regisseur.

'Het verhaal gaat over ons allemaal'

— Leonardo Van Dijn, regisseur van *Julie Zwijgt*

'Er wordt heel veel gepraat, maar niet op de juiste manier', voegt Van Dijn eraan toe. Via de film probeert Van Dijn duidelijk te maken dat er een collectieve verantwoordelijkheid is om de jongere generaties te beschermen, een thema dat nauw aan zijn hart ligt. 'Ik heb zelf ook een cursus gevolgd als API (aansprakelijkheidspersoon van integriteit, red.). Als we een veiligere wereld voor Julie kunnen creëren, dan doet we dat voor ons allemaal.'

Succesverhaal

De film kreeg ondertussen een plaats op verschillende filmfestivals over de wereld. Die aandacht had Van Dijn nooit verwacht. 'Ik was al blij dat ik de film kon regisseren. Het was mijn droom om ooit een film te maken en ik heb dan ook alles gegeven. Het is natuurlijk extra leuk dat hij zo geapprecieerd wordt.'

Ook voor Tessa Van Den Broeck, de hoofdactrice, is dit verrassend. 'Ik had er nooit bij stilgestaan dat het zo'n succes zou worden en dat we misschien naar de Oscars zouden kunnen gaan. Ik was al blij wanneer ik met mijn vrienden naar Cinema ZED kon gaan om de film te bekijken.'

Dat grote succes is volgens Van Dijn vooral te danken aan het personage van Julie en de thematiek van de film. 'Julie is een personage waar heel veel mensen zich mee kunnen identificeren, maar het is meer dan dat', zegt

Van Dijn. 'Het verhaal gaat over ons allemaal, iedereen heeft soms zaken waar we niet over willen spreken of waar we moeite mee hebben om het onder woorden te brengen. Die universaliteit is de kracht van Julie.'

Moderne Antigone

Dat bewijst Van Dijn ook door inspiratie te halen uit de Griekse tragedie Antigone. Julie is dan ook het evenbeeld van een moderne Antigone: 'Antigone is een meisje van vijftien jaar dat een pleidooi doet voor mensenrechten, net zoals Julie. In mijn ogen kiest een moderne Antigone ervoor om in een wereld waarin ze gedwongen wordt om te spreken te zwijgen. Daardoor vraagt ze aan die wereld om naar haar te luisteren.'

'Het was een hele eer om Julies verhaal te vertellen'

— Tessa Van Den Broeck, actrice (Julie)

Dat maakte de rol van Julie zwaar om te spelen. 'Ik heb geprobeerd om me niet te veel te focussen op de rol van Julie, want dat was zo een heftige rol', zegt Van Den Broeck. 'Als ze "actie" riepen, was ik terug Tessa en ik heb die scheiding zoveel mogelijk proberen te behouden.'

'Het was voor mij ook een echte eer om Julie te vertolken en haar verhaal te vertellen', voegt Van Den Broeck eraan toe. 'Ik denk dat het ook niet makkelijk was voor Leonardo om dat uit handen te geven, maar ik heb mijn best gedaan. Ik heb ook alle tips proberen op te volgen van Ruth Becquard en Koen De Bouw. Zij hebben mij zoveel bijgeleerd en geholpen, op die manier hebben ze Julie mee vormgegeven.'

Close achterna

Julie Zwijgt is nu verkozen als onze Belgische Oscarinzending, een hele eer voor het langspeelfilmdebuut van Van Dijn. 'Het voelt een beetje als naar het Eurovisiesongfestival gaan. Maar de film is al gemaakt, dus ik kan er weinig aan doen, behalve campagne voeren. Ik ben wel realistisch, er zijn zoveel goede films: de concurrentie is torenhoog', zegt Van Dijn.

Zowel voor Van Dijn als voor Van Den Broeck is de film een belangrijk keerpunt in hun carrière. Voor Van Dijn was het zijn langspeelfilmdebuut. Daarvoor maakt hij wel al kortfilms, zoals *Stephanie*. 'Een kortfilm moet echt draaien rond een concept. Op dat vlak heb je bij een langspeelfilm veel meer tijd om een verhaal te vertellen en mee te gaan in verschillende lagen van een personage', vertelt Van Dijn.

Debutanten alom

Tegelijk was *Julie Zwijgt* ook het acteerdebuut van Tessa Van Den Broeck. 'Het was de eerste keer dat ik acteerde, dus het was allemaal nieuw voor mij. We hebben veel gerepeteerd en Leonardo heeft er ook altijd voor gezorgd dat ik me comfortabel voelde op set', zegt Van Den Broeck. 'Ik mocht mijn hond, familie en vrienden meenemen naar de set. Dat heeft er allemaal voor gezorgd dat ik me op mijn gemak voelde.'

'De opnames waren het leukste onderdeel van het hele proces. Er was zo'n speciale sfeer op de set, waarbij iedereen een grote familie was', voegt Van Den Broeck toe. 'Er is ook een scène waarin ik speel met mijn echte trainer, die opnames waren ook heel speciaal voor mij.'

In het echte leven is Van Den Broeck ook een tennisspeelster. 'Ik geef nu ook tennisles, zodat ik mijn ervaringen kan delen met jonge spelers. Dat is voor mij heel belangrijk.' Op de vraag wat ze zelf refereert, tennissen of acteren, heeft Van Den Broeck nog geen eenduidig antwoord. 'Dat is een heel moeilijke keuze, ik zie wel wat er op mijn pad komt.' ☺

'Wij zijn sowieso de favoriet'

Op 7 november strijden twee topbands, **Blackwave.** en **Compact Disk Dummies** tegen elkaar in de spannende Red Bull SoundClash. De locatie? De Lotto Arena in Antwerpen. De sfeer? Episch.

'Wij gaan winnen, want we hebben de beste fans van België'

tekst
beeld

Lukas Neven
Stefaan Temmerman

tekst

Hélène Manca
Kaat Vleugels

Blackwave. is een Antwerps hiphopduo, dat bestaat uit Willem Ardui en Jean Atohoun. De band stond eerder al op festivals als Rock Werchter en Pukkelpop. Nu zullen ze het tegen Compact Disk Dummies opnemen in de Lotto Arena voor de Red Bull SoundClash.

Waar komt de naam Blackwave. vandaan?

Willem: 'Toen we begonnen met de band waren we op zoek naar een naam die voor vernieuwing stond en tegelijkertijd mooi de contrasten tussen Jean en mezelf weergaf. De Yin-Yang ideologie omschrijft daarom goed onze connectie.

Met enige verbeelding zie je een golf, die onderaan donker is en op de toppen wit. Die golven zorgen als het ware voor een frisse wind van vernieuwing en inspiratie.'

Naar welke muziek luisteren jullie zelf op de trein of in de auto?

Jean: 'Dat is super uiteenlopend. Momenteel luister ik veel naar de Amerikaanse zangeres Willow Smith.'

Willem: 'Ik ga vooral op zoek naar nieuwe albums. Zo is de nieuwe plaat van de Brusselse jazzmuzikante Nala Sinephro, *Endlessness*, een echte ontdekking.'

Halen jullie tijdens het luisteren ook ideeën op voor jullie eigen muziek?

Willem: 'In je onderbewustzijn ben je jammer genoeg constant bezig met het opsloppen van noten en klanken. Het is moeilijk om dat uit te zetten. Soms wil ik ook gewoon naar muziek kunnen luisteren, weet je?'

Jullie zijn een tijdje naar Los Angeles getrokken om muziek te maken. Daar vloeide het topalbum *No Sleep in LA* uit voort, dat de eerste plek in de Ultratop 200 behaalde. Worden jullie sindsdien herkend op straat?

Jean: 'Dat gaat met pieken en dalen. De dagen na een optreden op een groot festival

Compact Disk Dummies is een West-Vlaamse electropunkband. De band bestaat uit broers Lennert en Janus. Ze wonnen de Humo's Rock Rally in 2012 en zijn sindsdien niet meer weg te denken uit de Vlaamse muziek. In 2016 wonnen ze ook een Music Industry Award voor hun videoclip *Silver*. Op 7 november zullen ze het opnemen tegen Blackwave. voor de Red Bull SoundClash.

Waar komt de naam Compact Disk Dummies vandaan?

Lennert: 'In de beginjaren van onze band hadden we enkel twee cd-spelers en een synthesizer, vandaar de referentie naar *compact disk* (cd, red.). We hebben 'dummies' daar

aan toegevoegd, omdat we nog niet zo goed waren. Het is wel een heel lange artiestennaam, dat hebben we ons soms al beklaagd.' (lacht)

Naar welke nieuwe albums hebben je dit jaar al veel geluisterd?

'Het nieuwe album van Billie Eilish *Hit Me Hard and Soft* vind ik heel goed, net zoals *Charm* van Clairo. Een album dat sterk aanleunt bij onze muziekstijl is *What's wrong with New York* van The Dare.'

Ben je tijdens het luisteren steeds bezig met inspiratie opdoen?

'We nemen nooit een notitieboekje erbij met de gedachte: "Nu ga ik me eens laten

inspireren." Het is eerder een proces dat automatisch verloopt. De ene keer hoor je iets en krijg je meteen zin om zelf muziek te maken. De andere keer kun je er gewoon van genieten.'

De band is al heel wat jaren actief in de muziekindustrie. Dit jaar kwam jullie derde album *The Signal* uit. Horen jullie zelf een evolutie in jullie muziek?

'We zien muziek maken als een ambacht. In het begin waren we nog erg afhankelijk van anderen om onze muziek goed te laten klinken. Na verloop van tijd hebben wij dat zelf geleerd. Onze skills zijn

worden we meerdere keren per dag aangeklampt, terwijl we in rustigere maanden vrij incognito over straat kunnen wandelen. Op die manier blijft het voor ons ook plezierig en kunnen we genieten van beide kanten van de medaille.'

'Voor ons voelt het sowieso nooit als een last aan wanneer een fan om een foto of handtekening vraagt. Als zij de moeite doen om naar onze muziek te luisteren en om ons te steunen, dan is een teken van appreciatie voor hen ook wel op zijn plaats.'

Het duurde wel een hele tijd voordat het album effectief afgeraakte.

Willem: 'Elk album heeft een bepaalde rijpingsperiode nodig. Bij *No Sleep in LA* bemoeilijkte corona ook nog eens onze reismogelijkheden. Bovendien was deze deprimerende periode geen vat van inspiratie. Na een hele tijd geen muziek gemaakt te hebben, beseften we gelukkig dat Blackwave, te mooi was om ten onder te laten gaan door een golfbreker als corona. Uiteindelijk raakte ons album toch af en waren we weer gerelanceerd.'

Wat opvalt aan jullie nummers is dat zware teksten telkens worden gecontrasteerd door een vrolijke, chille beat. Is dat een bewuste keuze?

Willem: 'Het zou te *heavy* worden als je zware teksten combineert met een melancholische beat. De boodschap van hoop die in elk van onze nummers zit, zou daardoor verloren gaan. Wanneer iemand die ongelukkig is luistert naar onze muziek, moet die de kracht in zichzelf kunnen terugvinden en even vrij zijn van zorgen.'

Jullie speelden eerder de weides van Pukkelpop en Werchter plat. Welke optredens brengen de mooiste herinneringen en emoties bij jullie naar boven?

Jean: 'Qua grootsheid staat Rock Werchter 2023 sowieso bovenaan. Een uur van tevoren moest The Barn, de concerttent waar we optraden, afgesloten worden omdat een uitzinnige menigte ons stond op te wachten. De energie van die mensen kon je voelen tot op het podium. Echt zot.'

'Uitgelatenheid mag, maar er zijn grenzen'

— Willem Ardui, Blackwave.

Willem: 'We waren toen ook klaar om het moment te grijpen, in tegenstelling tot de editie van 2018, waarbij we als beginnende band zodanig onder de indruk waren van de omstandigheden dat we vergaten te genieten. Voor mij springt ons optreden in de Ancienne Belgique er ook nog uit qua beleving en plezier op en naast het podium.'

In dat feestgedruis gebeuren ongetwijfeld al eens gekke dingen.

Willem: 'De klassieke boobieflash, waarbij meisjes hun topje plots omhoog doen, is iets waarmee we altijd erg moeten lachen achteraf. Wanneer je gedronken hebt, durf je als fan al eens te ver te gaan.'

'Ik geloof super hard in onze fans, ze hebben al zo vaak laten zien dat ze de tent in lichterlaaie kunnen zetten'

— Willem Ardui, Blackwave.

'Enkele jaren geleden kreeg onze pianist een volle fles sterke drank naar zijn hoofd geslingerd, waarop hij prompt het podium verliet in het midden van een nummer. Een concert is steeds balanceren op een dunne lijn van emoties. Uitgelatenheid mag, maar er blijven grenzen.'

Luisterden jullie al naar eigen nummers tijdens het spelen van FIFA?

Jean: 'Haha, het klopt dat de nummers *A-Okay* en *Cracked screen* opgenomen werden in de soundtrack van de populaire voetbalgame *EAFc*, het vroegere *FIFA*. Het is echt een eer voor ons. Zo staan we in de playlist tussen namen als Stromae, Central Cee en Bad Bunny. Niet slecht voor een groepje uit Antwerpen.'

'Daarnaast was het de ideale weg om onze fanbase uit te breiden. Het is geweten dat vele bands en singles naam en faam verwerven dankzij de populariteit van het spel. Ook wij merkten dat de luistercijfers van *A-Okay* gigantisch stegen na de release van de game. Het was een toffe ervaring op alle vlakken.'

Dat beide bands kunnen samenwerken, bewezen jullie met het geweldige Fire, een nummer dat samen geproduceerd werd. Hoe verliep die samenwerking?

Jean: 'Heel vlot. Lennert en Janus (*de leden van Compact Disk Dummies, red.*) zijn allebei super getalenteerde songwriters en producers. Ondanks onze heel uiteenlopende muziekstijlen was het vrij makkelijk om tonen te doen samensmelten tot een geheel. We stonden ook open voor elkaar, zowel op muzikaal als menselijk vlak.'

Blackwave, telt vier keer meer maandelijkse Spotify-luisteraars dan haar tegenstander. Maakt dit jullie tot favoriet?

Willem: 'Wij zijn sowieso de favoriet (*lacht*). Ik geloof super hard in onze fans, ze hebben al zo vaak laten zien dat ze de tent in lichterlaaie kunnen zetten. Hoewel onze muziekstijl er zich misschien minder toe leent om veel energie en kabaal te creëren, hebben we met onze trompettist Jo Hermans een geheime troef achter de hand om het publiek op te zwepen.'

Jean: 'Ik hoop vooral dat het een gelijk opgaande wedstrijd wordt. Als we kunnen zeggen dat het dak eraf is gegaan, mogen we ons allebei tot winnaars bekronen. We zien elkaar eerder als metgezel om er een sfeervolle avond van te maken dan als concurrent. We hopen gewoon dat de beste wint.' ☺

duis beter geworden, of de muziek daardoor beter is geworden is nog maar de vraag. Muziek maken hangt altijd af van de magie van het moment. Je weet nooit op voorhand of iets geniaal zal worden.'

In 2023 prijkte jullie naam op de affiche van Rock Werchter. Ook stonden jullie al op de main stage van Pukkelpop. Is er een moment in je carrière geweest waarop je dacht: 'Nu heb ik het gemaakt.'

'We droomden er al heel lang over om te spelen op de main stage van Werchter. We hebben dan ook een lange weg moeten afleggen om daar te geraken. Dat optreden was dus wel echt iets wat we konden afvinken van onze *bucketlist*. Tegelijkertijd beginnen we op zo'n moment ook te dromen van wat nog mogelijk zou kunnen zijn. We leggen de lat altijd een beetje hoger. Of het ooit genoeg zal zijn is nu nog een raadsel.'

Wat zou je dan nog graag bereiken in jullie carrière, of daarnaast?

'We willen vooral meer mensen bereiken met onze muziek zonder commerciële te moeten worden. Maar natuurlijk dromen we zoals elke artiest van optreden in het buitenland. Ik ben ook bezig met film en theater. Als ik ergens een kans zie om te acteren, of zelf iets te schrijven, zou ik dat wel graag doen als het een beetje rustiger is met de Dummies. Dus ja, bel mij mensen!'

De band bestaat uit jou en je broer. Wat appreciëren jullie het meeste aan elkaar tijdens het maken van muziek?

'Ik heb vaak een idee in mijn hoofd dat ik zo snel mogelijk wil maken. Janus heeft het geduld om dat stap voor stap aan te pakken. Bovendien is hij technisch heel sterk, waardoor we samen het verhaal kunnen vertellen dat in ons hoofd zit.'

Jullie hebben twaalf jaar geleden de Humo's Rock Rally gewonnen. Hoe kijk je daarop terug?

'Alles dat twaalf jaar geleden is, voelt aan als een ander leven, maar tegelijk lijkt het alsof het gisteren was, zoals *The Reeling*. Ik weet nog hoe we dat gemaakt hebben en ik herinner er nog alles rond. Maar het voelt wel alsof iemand anders dat geschreven heeft, net omdat het al twaalf jaar geleden is. Dus ja, Humo's Rock Rally was een zeer mooie springplank voor de rest van onze carrière. Dat ga ik zeker niet onder stoelen of banken steken.'

'Twaalf jaar geleden betekende die wedstrijd nog veel meer voor artiesten dan nu het geval is. Toen organiseerde Studio Brussel De Nieuwe Lichting ook nog niet. Als je toen de Rock Rally won, dan werd je direct gekatapulteerd en stond je direct op alle voorpagina's. Nu is dat allemaal een beetje meer versplinterd. Dus dat heeft zeker een boost gegeven aan onze carrière.'

Volg je zelf nog steeds dit soort wedstrijden?

'Jazeker. Ik ben dit jaar jurylid geweest bij de Humo's Rock Rally voor zowel de halve finales als de finale. Dat was eigenlijk heel fijn om te doen, omdat dat super verfrissend is. Je ziet plots jezelf weer staan als jonge gast. Als je al twaalf jaar in de muziekindustrie zit, dan heeft alles gevolgen. Alles wordt heel groot en je stelt je bij alles vragen.'

'Bij die jonge bands voel je dat ze hier staan met heel veel passie. Je voelt dat er minder over is nagedacht wat vaak ten goede komt. Er hangt weinig kak aan en dat apprecieer ik. Dat geeft mij een heel warm, positief gevoel. Er is één band die ik via de Rock Rally heb ontdekt, die we nu ook meenemen naar de Radio 1-sessies, Lézard. Dat is een hele coole band die ook wel in ons straatje past.'

Nu duiken jullie een andere wedstrijd in, de Red Bull SoundClash. Hoe zijn jullie je daarvoor aan het voorbereiden?

'Er komt vooral heel veel werk bij kijken, omdat het bijna allemaal nieuwe nummers zijn, of herwerkte versies van bestaande nummers. Er ligt veel druk op je schouders, want je wilt het goed doen. Zeker omdat je niet weet wat de ander gaat doen. Het blijft allemaal geheim van elkaar, wat het super spannend maakt.'

Naar welke ronde kijk jij het meeste uit?

'Sowieso de ronde met de *special guest*. Je weet niet van elkaar wie je hebt uitgenodigd, dus ik denk dat dat heel spannend gaat worden.'

Jullie zijn doorgebroken door een wedstrijd, hoe sta je tegenover het idee van een wedstrijd om kunst te beoordelen als artiest?

'Dat is dubbel natuurlijk. Ik denk dat wedstrijden zoals The Voice helemaal anders werken dan bijvoorbeeld de Humo's Rock Rally. Het grote verschil is dat de bands bij de Rally echt in hun repetitiekot zitten en hopelijk al wat ervaring hebben opgedaan bij jeugdhuizen. Zij kunnen wel gestaag opbouwen. Terwijl bij wedstrijden zoals The Voice, vind ik dat wel moeilijk. Die wedstrijden geven soms een vertekend beeld van hoe de muziekindustrie echt in elkaar zit.'

'Het blijft allemaal heel geheim van elkaar'

'Mijn voorkeur gaat dan uit naar rockrally's en allerhande. Ik denk dat het daar niet zo zeer belangrijk is wie wint. Het is natuurlijk voor die bands misschien de beste springplank, maar je komt vooral op de radar van heel veel mensen. Veel mensen uit de industrie volgen die wedstrijd. Als je naar de geschiedenis van wedstrijden kijkt, van De Nieuwe Lichting tot de Rock Rally, zijn er heel wat artiesten die niet in de finale zaten en toch bekender zijn dan toenmalige finalisten.'

Jullie hebben met Blackwave, ook al samen het nummer Fire gemaakt. Hoe heb je die samenwerking ervaren?

'Super tof. Het zijn heel fijne mensen en we hadden direct een goede klik. Op één dag was dat nummer klaar: dat zegt ook al veel. Soms werk je weken, maanden of zelfs jaren aan een nummer en soms begin je eraan en gaat het heel snel. Het is eerder uniek dat een nummer zo snel tot stand komt.'

Wat bewonder je het meest aan Blackwave?

'Ze hebben een totaal andere dynamiek dan mijn broer en ik, maar zijn toch ook complementair aan elkaar. Het zijn twee heel andere types mensen en toch gaat dat heel goed samen. Dat vind ik heel bewonderenswaardig.'

Waarom gaan jullie de SoundClash winnen?

'Wij gaan winnen omdat we de meeste ervaring hebben met *out-of-the-box* dingen doen, en omdat we de beste fans van België hebben.' ☺

NAVRAAG BART PEETERS

'Tijdens de opnames van *Dag Sinterklaas* begon ik te geloven dat de Sint echt bestaat'

tekst Anne Schoups
Anna Derwael
beeld Rudy De Doncker
Hugo Van Beveren

Van rockdrummer tot kleinkunstartiest: een overzicht bewaren van het creatieve oeuvre van Bart Peeters is quasi onmogelijk. Maar aan stoppen denkt de Peter Pan van Vlaanderen nog niet: 'Mijn allerbeste optreden moet nog komen.'

Bart Peeters is niet onbekend met het concept van metamorfose. Hoewel de meesten hem kennen als kleinkunstzanger, begon zijn muzikale carrière in de jaren tachtig als internationale popster bij The Radios. Een decennium later ontpopte hij zich tot 'Vettige Swa'; de rockdrummer van de Vlaamse rockgroep The Clement Peerens Exposition. Uiteindelijk kreeg zijn liefde voor Nederlandstalige muziek de bovenhand, en samen met De Ideale mannen creëerde hij een muzikale stijl die kleinkunst, wereldmuziek en folk moeiteloos verweeft.

Naast zijn muziekcarrière is Bart Peeters ook een vaste waarde op televisie. Programma's als *Het Peulengaleis*, *Dag Sinterklaas* en *De Droomfabriek* maakten hem geliefd bij het brede publiek. Ondanks die veelzijdigheid blijft hij op zoek naar nieuwe artistieke uitdagingen. 'Je moet tien dingen proberen om er dan eentje over te houden.'

Het volgende op zijn drukke agenda is een nieuwe reeks concerten in de Lotto Arena, getiteld *Bart Peeters Deluxe*. 'Dat is omdat er weleens een koor langskomt', grapt hij. De shows, ter ere van zijn 65e verjaardag, geven de eeuwig jonge artiest de kans om opnieuw te doen wat hij het beste kan: het publiek verrassen. We spreken hem over zijn roots in Boechout, zijn recente optreden op Pukkelpop, en alles daartussenin.

Boechout mijn land

Vanwaar komt de interesse voor het talige en de keuze om Germaanse filologie te studeren?

Bart Peeters: 'Die interesse kwam er puur door mijn vader. Vroeger zei hij altijd: "Als ze vragen wat je later wil studeren, antwoord dan Germaanse." Ik had geen idee wat dat precies was, maar volgde zijn advies. Mijn vader was nogal met taal bezig en bepaalde taalregels, zoals de eind-d van "altijd", werden streng bewaakt. In het Boechouts zegen ze weleens 'altij'. Dat was een *major* fout.'

De liefde voor literatuur en theater zat er thuis wel stevig ingebakken, en eerlijk gezegd vond ik het ook echt leuk om me daarin te verdiepen. Destijds studeerde ik Duits, Engels en Nederlands. Daarnaast kon je toen ook twee universitaire richtingen combineren, dus koos ik voor theaterwetenschappen. Ik volgde alles aan de Universiteit Antwerpen, waar ik met de fiets naartoe kon.'

Heeft die achtergrond in de talen, maar ook in de theaterwetenschappen nadien, je werk als muzikant beïnvloed?

'Wat mij het meest heeft beïnvloed, was de platenspeler bij ons thuis. In mijn jeugd bestond Spotify nog niet; we hadden één centrale platenspeler waar vinylplaten werden opgelegd. Dat waren artiesten zoals Jacques Brel, Ramses Shaffy, Boudewijn de Groot en Bob Dylan. Wat je als zesjarig kind hoort, vormt je voor de rest van je leven. Neem nu Bob Dylan, die zingt niet in het Nederlands,

maar tovert toch ongelooflijk met taal.'

'Daarnaast had ik het geluk dat ik uit Boechout kom, een klein dorpje tussen Antwerpen en Lier. Daar vond jaarlijks het Sfinx Festival plaats, waar ik wereldwijde muzikale invloeden opdeed van artiesten als Yousou N'Dour en de Buena Vista Social Club. Ik mocht zelfs mijn instrumenten uitlenen aan die muzikanten, wat me de kans gaf om hen persoonlijk te leren kennen.'

Heb je altijd al een zwak gehad om verschillende genres te verkennen?

'Ja, absoluut! Of het nu reggae, afrobeat, Balkanbeats of Latijns-Amerikaanse muziek is, ik hou ervan om verschillende stijlen te *mixen*. Dat heeft vaak ook te maken met de mensen waarmee ik samenwerk.'

'Zo heb ik Amel Serra Garcia in mijn band, die aan het conservatorium van Havana heeft gestudeerd, waardoor de muziek meteen een Zuiders tintje krijgt. Of Abdellah Marrakchi, een Marokkaanse darbukaspeler, die op zijn beurt een stempel drukt op de *sound*. Ik zing ook samen met Ronny Mosuse, die Congolese roots heeft, of Tutu Puoane, die uit Pretoria komt. Dat verrijkt de muziek enorm.'

Je treedt zowel op op lokale Chirojubilea als op Pukkelpop. Waarom zoek je naar die combinatie tussen zaalconcerten en allerlei soorten festivals?

'Dat is een goeie vraag. Als we een nieuwe plaat uitbrengen, wordt dat een theatershow. Dan spelen we vooral de nieuwe nummers en wat hits. In de Lotto Arena is het weer anders: daar speel je je grootste hits, maar ik wil niet dat het de hele avond alleen maar meezingen is. Mensen moeten verrast worden. Dat vraagt om een andere aanpak.'

'En dan zijn er festivals, of dat nu Werchter, Pukkelpop of een lokaal scouts- of Chirofestival is. Twee weken geleden speelden we nog op de Student Kick-Off in Gent. Dat was volledig door studenten georganiseerd, en dat was enorm professioneel. Ondertussen moet je de jonge generatie niets meer leren. Voor mij maakt het niet uit of het een groot of lokaal festival is, zolang het met hart en ziel gedaan wordt en geen puur commerciële *setup* is.'

Metamorfoses

Na je hoofdstuk als popster, was je een tijdje rockdrummer, waarna je uiteindelijk naar kleinkunst bent overgeschakeld. Hoe verklaar je die verschillende fases die je hebt door-gemaakt?

'Waarom ik begon met drummen, heeft alles te maken met waar ik opgroeide. Er liepen in Boechout toevallig heel veel gitaristen rond, maar bijna geen drummers. Het is de wet van vraag en aanbod, dus dan ben ik drummer

geworden. In de jaren zeventig dachten we als Belgische muzikanten dat je niet verder kon komen dan spelen in een coverband.'

'Pas met The Radios realiseerden we dat je met zelfgemaakte popmuziek een wereldsucces kon bereiken. Maar dat bracht veel gedoe met zich mee, we tourden overal. Ondertussen, in 1994, werd onze tweede dochter geboren. Het leven als popster was moeilijk te combineren met het vaderschap, dus heb ik mezelf op pensioen gestuurd als popster.' (lacht) 'Vaak hebben dingen heel gewone oorzaken.'

Vanwaar kwam de keuze om Nederlandse teksten te schrijven, en geen Engelse?

'In het Engels kan ik veel minder gevoel leggen in mijn teksten. Om de simpele reden dat ik mijn diepste gedachten niet in het Engels heb, maar in het Vlaams. Net zoals mijn beste humor. Het helpt dus enorm om in je eigen taal te denken en te schrijven. De reden dat ik er pas later mee begonnen ben, is faalangst.'

'Hey gast, neem je verantwoordelijkheid en schrijf over iets belangrijks'

'Toen ik vijftien was ging ik naar een optreden van Raymond van het Groenewoud, die toen nog niet bekend was. Ik was compleet van mijn sokken geblazen en dacht: "Dit is ongelooflijk, maar ook niet te overtreffen." Toch was het later diezelfde Raymond die me aanmoedigde om in het Vlaams te zingen.'

Hoe verwerk je je eigen ervaringen in je nummers of in je typetjes?

'Je zegt het juist. Soms is een *songwriter* gewoon een chroniqueur, iemand die vertelt wat er gebeurd is. Een van de eerste nummers die ik in het Vlaams schreef, was *Heist Aan Zee*. Dat gaat over een wat mislukte papa die denkt dat hij slim is door zijn kinderen eerst wafels met *crème fraîche* te geven en ze daarna in gocarts op de dijk te zetten. Uiteraard beginnen ze dan te kotsen en doen ze in hun broek. Dat is gewoon wat er die dag echt gebeurde. Tot mijn verbazing werd dat liedje een *anthem*.'

'Onze grootste concurrent zijn we zelf'

'Anderzijds ben ik ook gespecialiseerd in het schrijven van *loser* en *break-up songs*. Een *loser* voel ik me nu wel, maar voor de rest ben ik al sinds 1978 gelukkig samen met Anneke Bellens.' (lacht) 'Het leven gaat zoals een coronacurve, met *ups* en *downs*, en daar haal ik inspiratie uit, maar het hoeft niet altijd mijn eigen waarheid te zijn.'

Je hebt nummers zoals *Hemel en Gloednieuw Begin*, die geïnspireerd lijken door actuele gebeurtenissen. Zie je het als jouw taak om bewust zijn te creëren rond bepaalde sociale thema's of politieke kwesties?

'Ik heb liedjes over de klimaatcrisis en de oorlog, maar dat is niet het grootste deel van mijn werk. Toch zit het er wel in, soms in heel kleine hoekjes. Om het simpel te zeggen: het is beter dat we naar samenhang streven dan naar verdeeldheid. Dat is ook het grote verschil tussen muziek en voetbal, muziek heeft geen tegenstander, dus het zou vreemd zijn als een muzikant mensen zou verdelen.'

'Soms voel je als *songwriter* wel een soort verplichting om over iets belangrijks te schrijven. Een voorbeeld is het busongeval in Sierre in 2012. De ouders van de overleden kindjes vroegen mij om op de staatsbegrafenis te spelen.'

'Toen besefte ik dat ik geen passend lied had, dus schreef ik *Wat nog komen zou*. Dat lied ontstond uit een noodzaak en wordt nu vaak bij begrafenissen gebruikt, al was de rechtstreekse aanleiding de vraag van de ouders. Soms heb je dus als *songwriter* het gevoel dat mensen zeggen: "Hey gast, neem je verantwoordelijkheid en schrijf over iets belangrijks", maar lang niet altijd.'

Lifetime Achievement

Je kreeg in 2024 op de Mia's een Lifetime Achievement Award. Heb je het gevoel dat je een hoogtepunt hebt bereikt?

'Daar was ik even bezorgd om. Ik dacht: "Willen ze hiermee zeggen dat ik nu moet stoppen?" Gelukkig stond in het juryrapport duidelijk dat ze dat niet bedoelden. Maar eerlijk is eerlijk; er ligt meer verleden achter me ligt dan toekomst voor me. Dat neemt niet weg dat ik blijf dromen dat mijn allerbeste optreden nog moet komen.'

'Ik kijk ook heel erg uit naar de Lotto Arena-concerten. Daar hebben we ongelooflijke mogelijkheden: licht, geluid, decor, koren en onverwachte gasten. We gaan ook wat risico's nemen, en dat maakt het extra spannend. Vijf jaar geleden deden we dat ook, en toen liepen er tot de generale repetitie nog dingen mis. Maar op de première klopte alles. Onze grootste concurrent zijn we dus eigenlijk zelf.'

Hoe slaag je erin om je geest rustig te houden te midden van alle drukte en verplichtingen?

'Ik heb eigenlijk geen verplichtingen. Ik doe nooit iets tegen mijn zin. Ik heb ook het geluk dat mijn vrouw Anneke een organisatorische geest heeft, net zoals mijn broer

Stijn. Anneke is lang mijn manager geweest, maar toen ons gezin uitbreidde heeft mijn broer het overgenomen. Door hen word ik organisatorisch ongelooflijk ondersteund, waardoor ik die praktische dingen van me kan afzetten en me puur kan concentreren op het creatieve. Anders zou ik het eerlijk gezegd ook niet aankunnen.'

Was dat anders toen je student was?

'Ja, ik was niet bepaald een modelstudent. Omdat ik bijvoorbeeld niet wilde dat mijn ouders mijn studie betaalden werkte ik tussendoor. Daarnaast was ik drummer, illustrator, en schreef ik musicals — een allegaartje eigenlijk.'

'Ik speelde ook in een coverband, zelfs tijdens de blok. Dat kwam mijn studie niet bepaald ten goede. (lacht) Ik ging van het ene examen naar het andere zonder te slapen en had toch een onderscheiding. Maar toen ik daarna eindelijk wilde slapen, kon ik het niet meer. Slecht idee dus. In mijn tweede jaar heb ik dat toch anders aangepakt.'

Dromen en Sinterklaas

Als je voor je 65e verjaardag te horen zou krijgen dat ze jouw droom in vervulling zouden brengen bij *De Droomfabriek*, welke droom zou je inzenden?

(snel) 'Gewichtsloos zijn. Zonder vleugels, motor of enige aandrijving kunnen vliegen—dat is iets wat ik al mijn hele leven droom. Maar dat is vrij moeilijk.' (lacht) 'Het ergste is, ik heb altijd van die terugkerende dromen waarin ik ineens begin te zweven door een simpele beweging met mijn onderrug. Telkens denk ik: "Hoe kan ik dat overdag toch vergeten?"'

'Nu ga ik iets verklappen, maar voor de komende reeks van *De Droomfabriek* was er een jongeman die graag gewichtloos wilde zijn. Klein detail: dat kan alleen bij NASA in Houston. Dus we belden met de boodschap: "*Houston, we've got a problem. We want to experience zero gravity. Zero gravity.*"

'Gek genoeg zeiden ze: "Kom maar af." Twee weken geleden ben ik daar dan met die jongen een paraboolvlucht gaan maken. Dat vliegtuig gaat eerst supersnel omhoog, waardoor je je ontzettend zwaar voelt, en daarna duikt het omlaag en ben je volledig gewichtloos. Dat was bijzonder.'

De winter komt eraan en veel studenten zullen ongetwijfeld nog eens stiekem *Dag Sinterklaas* herbekijken. Hoe kijk je terug op die periode?

'Heel simpel. Door Jan Declair, onze strafste acteur, begon ik tijdens de opnames echt te geloven dat Sinterklaas bestond. Je moet weten; we repeteerden amper en ik speelde mezelf, maar niet helemaal mijn leeftijd. Op een gegeven moment vroeg ik heel naïef en voorzichtig: "Sinterklaas, hebt u ooit een lief gehad?" Hij liet een lange stilte vallen en keek me streng aan. De spanning leek eeuwen te duren, maar toen kwam hij met een serieus verhaal over een verloren liefde, Donna Zarzuela.'

'Op dat moment dacht ik: "Ik ben hier aan het spreken met de echte Sinterklaas." Ik mag hem binnenkort weer opwachten in Antwerpen en telkens wanneer de stoomboot aankomt kan ik feit en fictie niet meer onderscheiden. Die magie blijft.' ☺

KU LEUGEN

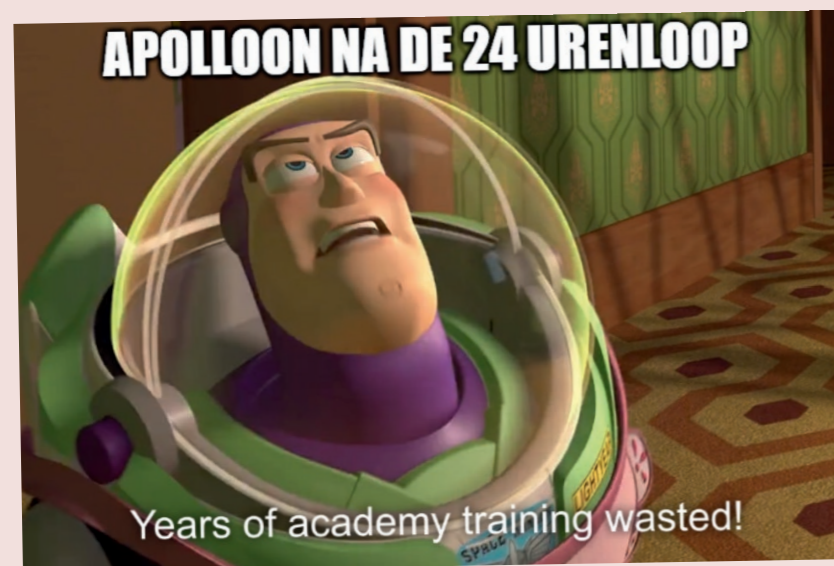
KU Leugen is *Veto's* satirerubriek. Humoristen, memedeskundigen en draakstekers, wees welkom!

Wieslandia wint opnieuw onbetwist 24 uren-wies: 'Al onze tegenstanders gingen lopen'

Tip van de week

Er staat nergens in het reglement van de 24 urenloop dat je geen wespennest mag leggen bij de tent van een ander team.

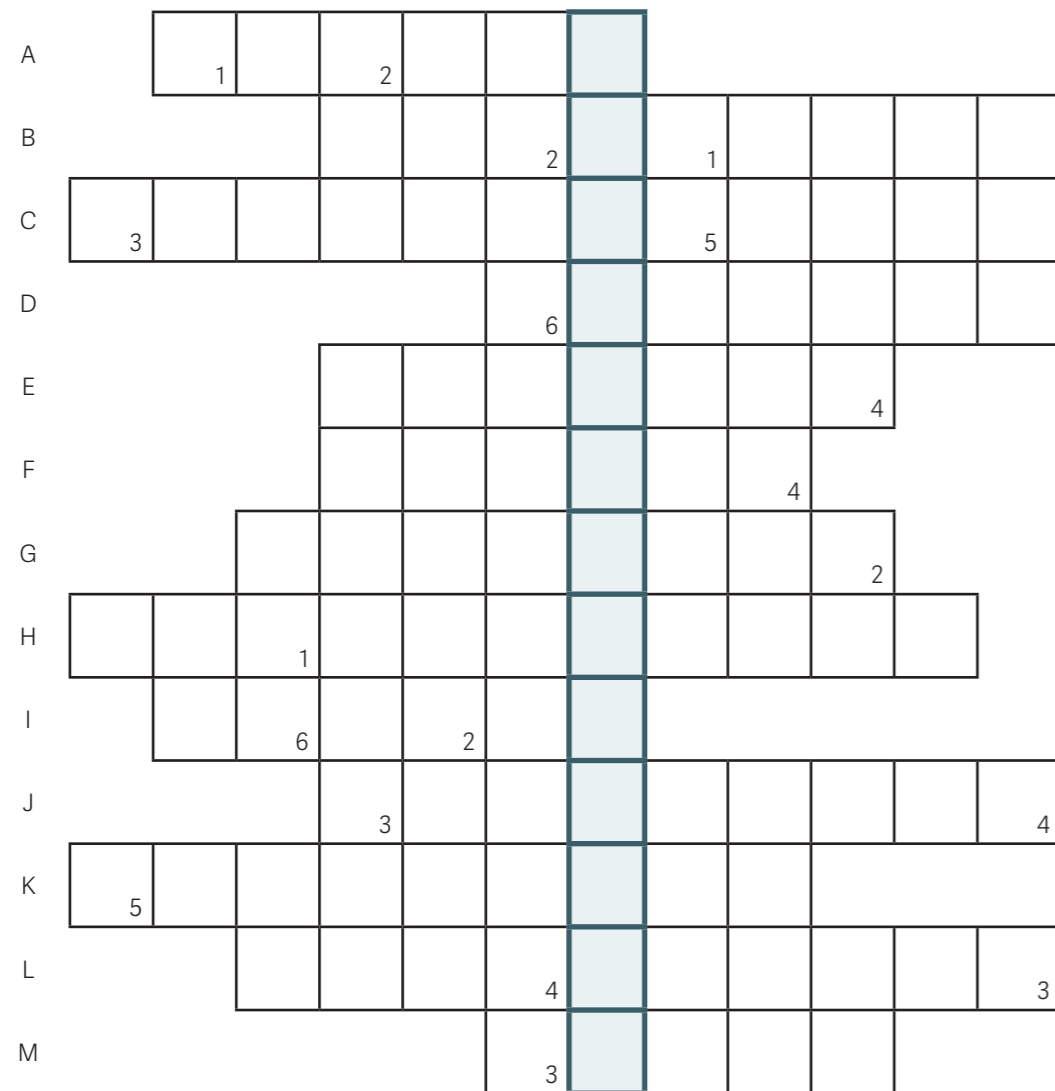

Sjarels Crypto

De winnaar van vorige
prijspuzzel is...

Eva Van de Peer!

Veto neemt contact op om de
practicalia te organiseren.

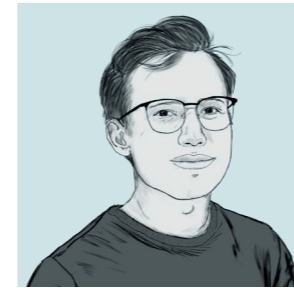
Opgaven

- A Elektrisch zuivelproduct
- B Nieuwtje dat in een duikboot gespot is
- C Voorliefde voor het getal na acht
- D Marathon waarop gegokt kan worden
- E Tamme, vette vis
- F Dodelijk spreekmiddel
- G Die kan de vertrouwensbreuk al van op afstand voorspellen
- H Meer te weten komen over sterkedrank
- I Deze migrerende vogel haat wind
- J Gala voor fijngekapte vlees
- K Zij hebben een slecht geschrift dankzij de rijkdom van papa
- L Die heerst over de fellatio
- M Soort van Corvus van adel

Oplossingen Veto 5101

- A legering
- B regeerakkoord
- C excellent
- D vogelvrij
- E pause
- F tegendraads
- G hooibalen
- H bespaard
- I basterd
- J bronstig
- K vierendelen
- L klokkenspel

Colofon

Simon Tibo

HOOFDREDACTEUR
V.U.

Robin Geukens

REDACTIECOÖRDINATOR

Andreas Vandingenen

EINDREDACTEUR

Elias Fret

REDACTEUR SOCIAAL

Isabela Rigolin Torres

REDACTEUR STUDENT

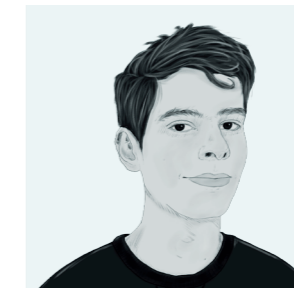
Jesse Bruggemans

REDACTEUR INTERNATIONAAL

Kimberly Vrancken

REDACTEUR CULTUUR

Pieterjan Douchy

REDACTEUR OPINIE

Sabine Mosman

REDACTEUR FOTOGRAFIE

Sousanna Zacharian

REDACTEUR ILLUSTRATIE
EN CARTOON

Margot Baelemans

REDACTEUR TVETO

Davien Planckaert

REDACTEUR TVETO

Anna Derwael

VERANTWOORDELIJKE
NAVRAAG

Daphne Van Damme

VERANTWOORDELIJKE
SOCIALS

Simeon Duwel

VERANTWOORDELIJKE
LAY-OUT

Eindredactie

Simon Tibo, Pieterjan 'Dripsaus' Douchy, Robin Geukens, Margot Baelemans, Kimberly Vrancken, Isabela 'Isabéarnaise' Rigolin Torres, Daphne Van Damme, Davien Planckaert, Jesse Bruggemans, Femke Van Crombrugge, Andreas Vandingenen, Lukas Neven, Mirka Rozenski, Antonie Schoofs, Liam McLoughlin, Fien Pauwels

Vormgeving

Simeon Duwel

Schrijvers

Simon Tibo, Rutger Ballet, Niels "Is er een tekenlimiet?" Libeer, Rune Janssens, Amélie Braem, Pieterjan Douchy, Isabela Rigolin Torres, Lars Quanten, Ines Vandebek, Brecht Maes, Antonie Schoofs, Davien Planckaert, Robin Geukens, Sousanna Zacharian, Anna Derwael, Anne Schoups, Rutger 'Horsesaus' Hermans, Simeon Duwel, Jesse Bruggemans, Jutta Heylen, Elias Fret, Yoa Beumer, Lien De Munter, Andreas Vandingenen, Noah 'Remvloeistof' Put, Hélène Manca, Kaat Vleugels, Lukas Neven, Yelena Godaert, Pieter-Jan Bossuyt, Manon Cappelle, Flore Doyen

Fotografen

Sabine Mosman, Willem Bormans, Geert Borgers (archieffbeeld), Kevin Fall, Lynn Peigneur, Jakob De Wilde, Robin Geukens, Anne Schoups, Lukas Neven, Lucas Wuyts, Ines Vandebek, Margot Baelemans, Marlies Stevens, Femke Van Crombrugge

Illustratoren

Sousanna 'Sousisauce' Zacharian, Gilles 'Speciaalsaus' Dekelver, Anouk de Velder, Lynn Peigneur

TVeto

Davien Planckaert, Margot Baelemans, Kasper Nollet, Sabine Mosman, Ansofie Servaes, Armani 'Jopiesaus' Snoeys, Félicitée Bimina, Daan Vanhoutte, Kevin Fall, Lynn Peigneur, Andreas Vandingenen, Kato Redant, Daphne Van Damme, Kimberly Vrancken, Isabela Rigolin Torres, Ines Vandebek, Yoa Beumer, Anouk de Velder, Tibe Vandermeersch, Morgan Ramos Lopes

Cover

Sabine Mosman

Schrijfwedstrijd 'De universiteit van de toekomst'

Deadline: 4 november

Hoe zal of moet de universiteit er volgens jou over pakweg 20, 60 of zelfs 600 jaar uitzien?

Laat je fantasie de vrije loop in een essay van 2.000-2.300 woorden en maak kans op publicatie in Karakter (winnend essay) of een geldprijs (drie beste laureaten).

KU LEUVEN

METAFORUM

Metaforum – Academische Stichting Leuven – Karakter